

KarawankenBote

Verlag und Schriftleitung: Klagenfurt, Bismarckring 13, Postfach 115 / Bezugspreis (im voraus zahlbar) monatlich RM 1.— frei Haus (einschließlich RM 0.20 Zustellgebühr)
Abbestellungen der Zeitung für den nachfolgenden Monat werden nur schriftlich und nur bis 25. des laufenden Monats angenommen

Nr. 77.

Krainburg, den 29. September 1943.

3. Jahrgang.

Dokazi za krvoločnost Moskve

Uradni material Auswärtigen Amta za množstveni umor pri Katinu

Berlin, 28. septembra. Na podlagi listinskega dokaznega materiala je sestavil informacijski urad po nalogu zunanjega urada brošuro, ki podaja nepretrgan pregled o množstvenem umoru boljševikov v gozdu krvi pri Katinu. S pomočjo izpovedb prič, zapisnikov in fotografij je v tej zbirki dokumentov dokazano brez kakih praznin in nepobitno, da so bili umorjeni poljski častniki in drugi pripadniki poljske vojske po boljševikih s strelom v tilnik.

Nova zbirka dokumentov ima tem večji pomen, ker v kali uduši vsak sovražni poskus, da bi zanikali umor pri Katinu ali ga omalovaževali. Zapisniki o zasliševanju prič, identifikiranje žrtev, poročila o obiskih mednarodne komisije zdravnikov in ugotovitve mednarodnih odposlanstev razkrivajo nečloveške metode židovsko-boljševikih krvnikov. Fotografični dokumenti podčrtavajo sadizem onih Stalinovih razbojnikov, ki so se naslajali s svojim židovskim sadizmom na žrtvah, ki so bile brez obrambe.

Posebne važnosti so zapisniki in dejanski stani raztelesenja, ki so jih sestavili nemški sodni zdravniki in mednarodna komisija zdravnikov, ki je obstojala iz znanih sodno-zdravniških strokovnjakov evropskih držav. V teh zapisnikih je na strogo znanstveni podlagi brezdvomno dokazano, kdaj in kako so »likvidirali« krvniki Moskve Poljake. Seznam 143 identifikiranih trupel, ki so jih do 4. junija 1943 izkopali iz skupnih grobov pri Katinu, navaja imena umorjenih, katera so bila ugotovljena na podlagi nepobitnih dokumentov pisem in drugega

dokaznega gradiva. Politično-diplomatske-mu razpravljanju primera Katina po naših nasprotnikih je posvečen poseben odstavek. V tem se podajajo radi najdbe grobov nastale resne difference med Poljsko in Sovjetsko Rusijo in angleško stališče o tem. Brošura ima torej tudi v zunanje-politič-

nem pogledu največjo važnost, tako da se s uradnim materialom o množstvenem umoru pri Katinu ne ugotavlja samo nepobitna krivda boljševikih morilcev, temveč se tudi dokončno odpravijo vse lažne vesti sovražne agitacije.

Narodom Evrope pa daje ta zbirka dokumentov nepobitno gotovost, da samo skupna fronta osovinskih sil lahko postavi nepremagljiv jez proti boljševiki krvoločnosti. Težki boj, ki ga bijejo nemške in zavezniške čete na Vzhodu, je boj na življenje in smrt. Na koncu tega boja mora stati in bo stala zmaga, da bo enkrat za vselej oproščena Evropa te boljševiške nevarnosti in krvoločnih metod sovjetskih krvnikov, kot so bile prikazane v gozdu pri Katinu vsemu svetu.

Napadi prestreženi z nasprotnimi napadi

Težke sovražnikove zgube v bojih na južno-italijanski fronti

Oberkommando der Wehrmacht je dne 27. septembra objavilo:

Ob kubanskem mostišču so ostali krajevni napadi Sovjetov brez uspeha. Sovražne skupine, ki so se znova izkrcale za fronto, so bile ugonobljene. Jugovzhodno od Zaporozja je sovražnik napadel z močnimi, po bojnih letalcih podprtimi silami pehote in oklopnjakov. Tista maloštevilna mesta, na katerih so Sovjeti mogli doseči krajevne vdore, smo zajezili. Silni lastni nasprotni napadi so potekali uspešno. Pri tem je neka divizija oklopnjakov s sunkom v pro-

store, kjer so Sovjeti stali nared, uničila enajst oklopnjakov in 62 topov. Težki boji so še v teku.

Od Dnjeprovega kolena do izliva Pripeta je sovražnik včeraj zopet poskušal prekorati Dnjeper na številnih mestih. Bojne skupine, ki so se izkrcale večinoma v temi, smo uničili ali vrgli nazaj s takojšnjimi protisunkmi in jih stisnili na najozji prostor.

V srednjem odseku fronte še trajajo obrambni boji na dosedanjih težiščih z nezmanjšano silo. Sovjeti, ki so tukaj poslali v boj deloma nove moči, so utrpeli v hudih bojih visoke zgube.

Na ostali vzhodni fronti je potekal dan v splošnem miru.

Na južno-italijanski fronti je sovražnik izvajal v gorovju severozahodno in severovzhodno od Salerna številne krajevne napade, ki so pa spodleteli ob težkih sovražnih zgubah. V vzhodnem odseku so se naše bojne skupine po uničenju prometnih naprav nemotene po sovražniku odmaknile na nove položaje.

Bojna in strmoglavna letala so v Egejskem morju težko poškodovala dva rušilca, potopila eno trgovsko ladjo in zažgala nekoliko drugo veliko tovorno ladjo.

Posamezna sovražna vznemirjevalna letala so v pretekli noči odvrkla nekaj bomb na zahodnonemško ozemlje. Nastale so le majhne škode.

Brezuspešni napadi ob srednjem Dnjepru

Odbiti anglo-amerikanski napadi — Pomorska bitka pred angleško obalo

Oberkommando der Wehrmacht je dne 26. septembra objavilo:

Sovjetski poskus izkrcati se ob obali Azovskega morja se je končal s tem, da je bila ugonobljena vsa izkrcana skupina, ki je štela nad 800 mož. Na obeh straneh Kubana so se tudi včeraj izjalovili z močno podporo oklopnjakov izvršeni sovražni napadi.

Tudi ob srednjem Djepru so bili brez uspeha ponovni napadi Sovjetov proti nemškemu mostišču. Slabše sovražne skupine, ki so bile v nepreglednem svetu prekoračile na posameznih mestih reko, smo vrgli z nasprotnim napadom nazaj.

V srednjem odseku fronte je sovražnik nadaljeval z močnimi silami svoje napade v prostoru zahodno od železniškega križišča Uneče in v bojišču pri Smolensku. Pri teh težavnih vremenskih in cestnih prilikah smo napade v bistvu zavrnili. Na nekaterih mestih boji še trajajo.

Zračno orožje je z združenimi močmi napadalo sovražna kopičenja čet zlasti severno od Azovskega morja in vzhodno od srednjega Dnjepra in jim prizadelo občutne zgube. Dne 24. in 25. septembra je bilo na vzhodni fronti uničenih 105 sovjetskih letal, 5 lahkih letal pogrešamo.

V Južni Italiji so britansko-severnoameriške sile sunile proti našim položajem. Med salernskim zalivom in zalivom pri Manfredoniji. Napadi so bili odvrnjeni, vnovična zbiranja pa razbita po topniškem ognju.

Zračno orožje je včeraj nad Sredozemskim morjem sestrelilo šest sovražnih letal in uničujoče zadelo z bombami eno tovorno ladjo s 3000 brt.

V noči na 25. september so nemški brzi čolni napadli ob angleški obali britanske stražne ladje, od katerih je bila ena potopljena. Da razbremene svoje v hudi stiski nahajajoče se zaščitne bojne sile, so posegli v boj britanski brzi čolni. V enega izmed teh se je pri nenadoma nastopivšem poslabšanju razgleda, zagnal nek nemški brzi čoln. Britanski brzi čoln se je takoj pogreznil. Nemški brzi čoln je pri tem dobil težke poškodbe. Lastna posadka ga je potopila.

Britanska torpedna in rušilna letala so jugovzhodno od Den Helder brez uspeha napadla nek nemški konvoj. Pri tem je bilo sestreljenih šest sovražnih letal.

Nad Atlantikom kakor tudi pri poletih slabjših britansko-severnoameriških letalskih sil nad zasedena zahodna ozemlja je sovražnik zgubil nadaljnjih pet letal.

Posamezna sovražna vznemirjevalna letala so v pretekli noči odvrkla v zapadnonemškem prostoru brez načrta nekaj bomb, ki so pa povzročile le neznatne škode na poslopljih.

Izdajalski kralj in narod ločena s prepadom

Anglija pričakuje „vojne napovedi“ Viktorja Emanuela — „Priznanja“ Badoglija

Bern, 28. septembra. Italijanski narod je sedaj slišal od Duceja in po Churchillovem govoru v Spodnjem domu tudi od sovražnika, kako je bil izdan italijanski narod pod njegovim kraljem. Izdajstvo je dvojno, namreč nad italijanskim narodom, katere-mu so obljubili, da se bo z brezpogojno kapitulacijo ohranil mir. Churchill je odkril, kako sramotno šta ponudila kralj in Badoglio Angležem italijansko pomoč z orožjem in kako dejansko nista mogla in hotela prinesiti italijanskemu narodu miru. »Daily Express« meni, da sedaj lahko pove, da bo Viktor Emanuel kmalu napovedal vojno Nemčiji. To bo vsekakor vojna napoved monarha brez dežele, kateri bi se na svojem begu rad prikupil zaveznikom. »Daily Express« ve še povedati, da odloča način, kako se je kralj stavil na razpolago o tem, kako bodo kasneje z njim ravnali.

Italijanski narod pozna izdajalsko igro svojega pobelega monarha. V nekem poročilu o potovanju po Italiji, katerega priobčuje »Berni Bund«, so v tem oziru navedena pomembna opazovanja. Razmerje naroda do kralja je nedvoumno. Lahko govorimo z ljudmi vseh vrst, vedno pa zadbimo določen vtis, da sta danes kraljeva hiša in narod daleč narazen. Ta vtis je bil pridobljen še pred nagovorom Duceja in govorom Churchilla. Danes loči globok pre-

pad izdajalskega kralja od samemu sebi prepuščenega naroda.

Če sta si italijanski kralj in njegov izdajalski general obetala od svojega kompota s sovražnikom osebnih časti in ugodnosti, bosta sedaj poučena o tem, da ne smeta računati na hvalečnost Anglije. Tako se zve v Stockholmu da bodo Viktorja Emanuela najbrže odpeljali v Kairo. Bilo je predlagano, da ga pošljejo v Anglijo, toda ta predlog je bil zavržen. Tudi ne smatrajo za primerno, da bi se nahajal izdajalski kralj v Severni Afriki.

Tudi neguš misli, da je prišel sedaj čas, da si ohladi svojo jezo na Viktor Emanuelu in Badogliu. Najpoprej je protestiral v Londonu »po svojem diplomatskem zastopniku, da se imenuje Viktor Emanuel, cesar Abesinije, ker je vendar on, neguš, zakoniti vladar. Tudi naslovu »Vojvoda Addis Abebe«, katerega si je nadel svoj čas Badoglio, ugovarja neguš z utemeljitvijo, da tega naslova ni pravinc podelil Badogliju on, neguš. Vidimo, kako malo spoštovanja imajo v sovražnem taboru do izdajalske drhali. Vsak se ob nje obregne in tako bo tudi ostalo.

Kljub temu smatra pobelega izdajalskega trojica za potrebno, da polaga po Badogliju priznanja v nadi, da lahko iz varnega (Nadaljevanje na 2. strani)

Obrambna bitka na Vzhodu

Gotovo med našimi bralci ni majhno število takih, ki se ne bi, kakor so navajeni, bavili s trenutnimi bojnimi dogajanja na Vzhodu in ki ne bi sedaj prišli do zaključka, da utrpi nemška oborožena sila dan za dnevom nove poraze, ki se ne dajo utajiti. Na prvi pogled bi mogla ta teorija biti točna, če kdo promatra uspeh vojskujočih se strank zgolj po vsakokratnem položaju glavne bojne linije. Zunaj stoječi opazovalec pa si ne more nikoli napraviti slike o stratežnem namenu vodstva, čigar načela, je mislil, da je spoznal po metodah preteklih let. Bistvo dobrega in v bodočnost ozirajočega se vodstva, pa je, da se lahko prilagodi spretno vsakokratnim razmeram in uporabi dobljena izkustva.

Ko je nemška oborožena sila dne 5. julija sunila v priprave sovjetske ofenzive in s tem prisilila nasprotnika, povzeti boj prej, nego je nameraval, je s tem prekrižala dalekosežni načrt Sovjetov. Danes vidimo uspeh: Sovražniku se ni posrečilo, da bi v začetku dobil uspeh, ki si ga je obetal spričo velike uporabe ljudi in materiala. Velja pa tudi še danes staro strateško načelo, da se mora smatrati ofenzivo za neuspelo, če nima takoj v začetku velikih in probnih uspehov. Pozneje se pravi namen nikoli več ne more doseči. Cilj pa je bil osvojitev Ukrajine, še preden bi bila končana žetev, kajti lakota je prisilila nasprotnika k tej obupni ofenzivi. Toda v ozemljih, ki jih je nemška oborožena sila izpraznila v okviru elastičnega bojevanja, ni ostalo nič, kar bi moglo nasititi lakoto sovjetskih armad, kaj šele lakota zaledja. Nadomestujoči svetnik ljudskih komisarjev, Višinski, je šele pred kratkim izjavil pred predstavniki angleškega in ameriškega tiska, da bodo morali z ozirom na zmanjšani obrok vojakov celotno na fronti. To dejstvo potrjujejo v polnem obsegu izpovedbe ujetnikov. Britanski kapetan Rickenbacker, ki se je ravnokar vrnil iz Sovjetske zveze, je izjavil v »Daily Expressu«, da prehranjujejo v Sovjetski zvezi tačas za silo prav za prav sploh le še vojake na fronti. Dnevni obroki se jim pa znižajo takoj, ko pridejo v rezervo. Tovarniški delavci, celotni delavci v oboroževalni industriji dobijo še manj in stari in slabi, ki v mestu in na kmetih ne morejo več delati, dobijo od države dnevno le še kosček črne kruha.

Nočeno razpravljati o tem, v koliko so ta navedbe točne v podrobnostih. Da je pa prehranjevalni položaj v Sovjetski zvezi katastrofalen, izhaja predvsem iz sovjetskih klicev na pomoč zaveznikom, ki ne prenehajo, potem pa to dnevno potrjujejo tudi ujetniki, katerih slabo telesno stanje že samo ob sebi dovolj pove. Ne more se tajiti, da je ta lakota in upanje, da bodo v nekaj dnevih — cilj se potem vedno znova odlašal — prišli do jesti, če bodo zavzeli to ali ono mesto in pokrajino, v kateri se nahajajo žitnice, gotovo velika gonilna moč. Kakšno bi neki bilo naše razpoloženje, če bi nam iz dneva v dan stavili nov cilj in nas vedno potolažili, na koncu bi pa ne bilo ničesar drugega ko vodena juha in kosček kruha, ki ne bi mogla pregnati lakote? Prevaranim sovjetskim vojakom se godi tako, ko potnikom v puščavi, ki so porabili svoje rezerve vode in se, ker so zašli, nahajajo daleč od najbližje oaze. Zeja jih vedno znova vzpodbuja, da korakajo dalje. Kako veliko je pa njihovo razočaranje, če pričakovano mesto z vodo ni bilo nič drugega ko fata morgana! In taka fata morgana je tudi upanje Sovjetov, ki suvajo v prostore, katerih donosi so že davno spravljene po nas. Razpoloženje, ki ga danes ilustruje Kremlja le s težavo vzdržujejo, je že padlo na ničlo.

Bistvo in načelo nemškega vojskovanja na Vzhodu je, da obrabi nasprotnika, to je da z vedno novimi napadi prisili Sovjete, da pošljejo v boj čim največje število di-

vizij, ki utrpijo pred nemškimi črtami ogromne zgube. Na 600.000 mrtvih se cenijo nasprotnikove zgube padlih zgolj v tej polletni ofenzivi. Takšna zguba krvi pa ne more ostati brez posledic, tudi ne za Sovjete. Po britanskih računih je bilo v tej močnejši obrambni bitki poslanih v boj več ko 300 sovjetskih divizij, ki so večinoma izkrevavele. Nadalje je na boljševiški strani ostalo kot žrtev na vala v teh dveh mesecih 16.000 bojnih vozov, 25.000 letal in še mnogo drugega bojnega materiala. Ni nobenega dvoma, da pridobitev prostora ni v nobenem razmerju z zgubami, zlasti še, če, kakor smo že zgoraj omenili, ni več nobenih zalog žita. Mesta tako niso nič drugega ko grozen kup razvalin. V ostalem pa nemškemu vodstvu ni potrebno, da bi le enega vojaka žrtvovalo za ozemlje, ki je za naše vojskovanje brez vrednosti.

K sedanjemu vojaškemu položaju na Vzhodu je zadostno ljudi zavzelo stališče in sicer tako na sovražni kakor na nevtralnici strani. Turški general Erklit je te dni izjavil: »Moramo ugotoviti, da so Sovjeti po teh bojnih činih veliko bolj zmehčani kakor Nemci. S tem, da ti samo v svoje obrambne črte pošljejo v zadostni meri moči za obrambo, razpolagajo v zaledju z velikimi gubljenimi rezervami, vtem ko Sovjeti v svojem boju stalno potrošijo vse razpoložljive moči. Padca Harkova še na noben način ne moremo ocenjati kot zlom kakšnega odseka nemške obrambe. Pa tudi po padcu Harkova bodo Sovjeti prisiljeni, da v še večji meri nadaljujejo svoje zagrinjene napade. S tem pa se bo tudi nadaljevalo ugonabljanje boljševiških sil. Uvažuje velike nemške rezerve tudi ne more biti govora o tem, da bi bila za Sovjete razbremenitev kakšna druga fronta, ki bi jo mogli zavestniki postaviti z ozirom na sovjetske zahteve.« Nikjer se pač v inozemstvu ni s tako jasnostjo izrazil današnji vojni položaj, težek in obsežno učinkujoč uspeh nemške obrambne strategije, kakor v tej turški sodbi. Ta pa nikakor ni osamljena. Madridske »Informaciones« pišejo: Če Stalin ne dobi krušne bitke za pokrajino, bo Rusija v tej zimi trpela grozno lakoto in s tem zašla na pot sigurnega poraza. Cesar niso zmogli udarci mogočnih orožij, bo doprinesla Ukrajina v nemških rokah. Kaj koristi Stalinu bogastvo z rudami Urala in Kavkaza, če so izčrpane njegove zaloge žita in če ne pridobi zopet Ukrajine?

Kakor nevtralnica inozemstvo, tako spoznava tudi sovražnik sam, da je boljševiška ofenziva brez vrednosti. V »Daily Telegraphu« piše Liddle Hart, znani brijski vojaški strokovnjak: »Slika, ki nam jo ta čas nudi nemški položaj na fronti, kaže, da se Sovjeti neprestano zaganjajo proti nemškim četam in da vendar ne morejo doseči nobenih odločilnih strateških uspehov.« On označuje svoj članek z napisom: »Vojna stoji na noževih koncih«. Njemu sekundira general Martin v »Daily Telegraphu«. Tam čitamo: »Tako dolgovozna ofenziva, kakršno tačas izvajajo boljševiki, je naravnost ogromna obremenitev, in zelo dvomljivo je, če bodo Sovjeti mogli trajno vzdržati.« »Evening Start« piše med drugim, da so Nemci prizadeli Sovjetom ogromne zgube ljudi in materiala, ofenziva je Moskvo mnogo stala in prinesla malo ozemlja. Še bolj kritično je, osvetljuje »Observer« domodelke na vzhodni fronti, izvajajoč, da Nemci na nobenem mestu 2000 km dolge Vzhodne fronte niso v nevarnosti. Boji na Vzhodu imajo kljub zelo omejeni pridobitvi sveta za Sovjete vse znake obrabne vojne. Najsi bodo žrtve boljševikov še tako ogromne, zmagi jih toliko kakor nič ne približujejo, pač pa morajo plačati strašno ceno za pridobitev sveta brez vrednosti, dočim ni nobenih znakov, da bi popuščala nemška bojna morala.

Ti glasovi tiska iz sovražnega tabora naj zadostujejo, da potrdijo naš opis dogodkov na Vzhodu. Dvomljivci so na »oncu po nemških uspehih še vedno prišli do boljšega spoznanja. Nam ni do tega, da bi bili na dobrem glasu pri pivskih strategijah, pač pa do tega, da pridobimo končno zmago. Toliko zastav zmage imamo v naših rokah, da se lahko le smehljamo, če kdo dvomi v uspeh našega boja. Dogodki v današnji do kazali, da je nemško vodstvo danes natančno tako kot prej zmožno bliskovitega dejanja, če se mu zdi potrebno. Položaj glavne bojne linije določamo vedno i. d.

Friedrich Horstmann.

Silni boji ob kubanskem mostišču

Na južni italijanski fronti je bilo v petek živahno bojno delovanje

Oberkommando der Wehrmacht je dne 25. septembra objavilo:

Ob kubanskem mostišču so boljševiki ves dan brez uspeha nadaljevali svoje močne napade.

Ob severni obali Azovskega morja je bil lasten napad uspešen. Pripeljali smo ujetnike in plen. Ob srednjem Dnjepru je sovražnik brezuspešno napadal na raznih mestih mostišča vzhodno od reke. Pri tem smo uničili večje število oklopnjakov. Severno od Čerkasija so sile nemških oklopnjakov razbile manjše sovražne skupine.

V srednjem odseku so se vršili silni obrambni boji zahodno od železniškega križišča Uneče in južno od Smolenska. Mesti Roslavl in Smolensk smo po popolnem porušenju in uničenju vseh vojnovažnih naprav izpraznili, ne da bi nas nasprotnik kakorkoli oviral.

Južno od Ladoškega jezera je napad nemških lovskih divizij dosegel ukazani cilj na-

pada. Nasprotni napadi Sovjetov, ki so jih podpirali oklopnjaki, so se izjalovili.

Visoko na Severu so nemške čete v odseku Kandalakše in ob murmanskim fronti odbile več sunkov sovražnika, ki je imel pri tem zgube.

Na južnoitalijanski fronti je bilo tudi včeraj živahno bojno delovanje. Zavrtili smo po hudih bojih napade britanskih čet v odseku pri Salerno.

Strmoglavci so v Sredozemlju potopili nek večji sovražni torpedni čoln in uničujoče zadeli dve tovrni ladji.

V pretekli noči so posamezna sovražna vznemirjevalna letala brez učinka odvrgla posamič bombe na severozahodno nemško ozemlje.

Sile nemške zračne obrambe so včeraj zbile deset sovražnih letal nad zasedenimi zahodnimi ozemlji in eno brzo britansko izvidniško letalo nad ozemljem Reicha.

Nezmanjšana sila obrambe na Vzhodu

Bojna skupina podmornic je uničila dvanajst rušilcev in 46.500 brt — Posebno hude sovražnikove zgube v Južni Italiji — Divizija italijanskih upornikov uničena

Oberkommando der Wehrmacht je dne 24. septembra objavilo:

Na južni in srednji vzhodni fronti še trajajo obrambni boji v dosedanjih težiščih odsekov z nezmanjšano silo. Ob kubanskem mostišču in vzhodno od Melitopola smo odvrnili močne sovražne napade in preprečili na več mestih poskuse Sovjetov, priti čez srednji Dnjepr.

Severovzhodno od Zaporozja in pri Demidovu je odločnim nasprotnim napadom naših čet uspelo, uničiti sovjetske polke, ki so predrl, in pri tem pripeljati ujetnike in plen.

Zračno orožje je z napadi združenih odredov razbremenjalo v težkih bojih nahajajoče se čete vojske.

Na fronti ob Ledenem morju so brzo nemška bojna letala izvršila uspešne napade na sovjetska podmorniška oporišča in skladišča novih pošilk. V teku teh napadov so odredili lovskih letalcev tekom 24 ur sestrelili brez lastnih izgub 45 sovražnih letal.

V Južni Italiji je sovražnik včeraj z močnimi silami napadel pri Salerno in Contursiju. Vtem ko so boji v odseku pri Salerno še v teku, smo odbili sovražni napad v prostoru pri Contursiju po hudi in srčiti borbi s posebno visokimi sovražnikoviimi zgubami.

Na otoku Kefaloniji v celoti uporabljena italijanska divizija Acqui se je po izdajstvu Badoglijeve vlade branila, vdati se, in začela s sovražnostmi. Po pripravi zračnega orožja so nemške čete prešle v napad, zlo-mile odpor upornikov in zavzele pristaniško mesto Argostolion. Razen 4000 mož, ki so pravočasno položili orožja, je bila v boju uničena masa uporniške divizije z divizijskim štabom vred.

Sprememba francoskega razpoloženja

Izbruh sovraštva zaradi Pariza — Oddaljevanje od »nevtralnega« stališča

Pariz, 28. septembra. V zadnjih dneh je anglo-amerikanski bombni teror tako težko zadal francosko civilno prebivalstvo, kot doslej še nikoli v tako kratkem času. V pičlih dneh je moralo francosko civilno prebivalstvo obžalovati okrog 1000 mrtvih in približno 3000 ranjenih v Parizu, Nantesu, Montluconu, Chartresu, Boulognu, vtem ko jih je nad 10.000 brez strehe in so bile neštete stanovanjske hiše porušene.

Iz letakov, ki so jih teroristi odvrgli, izhaja, da sovražniki Evrope še vedno mislijo, da jim bodo v Franciji blagohotno odpustili njihove umore. O tem pa ni nobenega govora več. V Franciji se je tekom zadnjih tednov marsikaj spremenilo. Tudi najbolj zakrknjeni, Angležem podložni Francoz mora, če bere v časopisih sezname izgub prebivalstva, polagoma spoznati, česa se ima Francija nadejati od Anglo-Amerikancev. Izbruh francoskega sovraštva proti Anglo-Amerikancem so bili med zadnjimi bombardiranj Pariza že izredno dojm-ljivi.

Tudi francosko državno vodstvo se v naj-novejšem času očitno že oddaljuje od svojega poudarjanega »nevtralnega« stališča. To se da sklepati iz obiska maršala Pétaina v stanovanjskih četrtih Montlucona, ki so

bile poškodovane po bombah. Kajti dejansko je s tem v bistvu francoski državni poglavar prvič stopil v neposredni stik s prizadetim prebivalstvom. Doslej so bili večinoma nekateri ministri, ki so zastopali vlado, ali maršalov ordonančni častniki, ki so izrazili sočutje državnega poglavarja po bombah poškodovanemu prebivalstvu. Večkrat so že pripisovali pomen izostanju maršala Pétaina v teroriziranih mestih, ki ga v Vichyju brez dvoma niso nameravali. Zaradi tega so sedaj, ko je prišel Pétain v Montlucon, razlagali to geslo kot znak maršalove povezanosti z ogorčenim prebivalstvom. Pétain se v razgovorih s težko ranjenimi iz Montlucona tudi ni plašil, označiti anglo-amerikanski bombni teror. »Ni nobene opravilbe za tiste, ki so to napravili«, je rekel.

Podoba je, da pride sedaj do veljave spoznanje, da je doslej vidna »nevtralnost« napram anglo-amerikanskemu navalu na Evropo zgrajena na napačnih predpostavkah.

Angleški minister za javna dela Bevin je zahteval v spodnji zbornici, da mu dovolijo nadaljnjih 700.000 delovnih moči, da se izvede Churchillov program proizvodnje. Razen tega je potrebnih 30.000 delavcev za rudnika.

(ZRCALO ČASA)

O priliki Duceje osvoboditve so bile izmenjane brzojavke med japonskim ministrskim predsednikom Tojom in Führerjem. Ministrski predsednik Tojo je izrekel Führerju svoje čestitke, da je uspel drzen sklep in k hrabri službi nemških vojakov.

Romunske oblasti so odredile 56.000 državni sovražnim elementom, med njimi večjemu številu židov, prisilno bivališče, ker je delovanje izgnancev povzročilo motnje javnega miru in reda.

Republikanski član reprezentančne zbornice Jessie Sunner je pred zbrano zbornico izjavil, da si Britanci prizadevajo, odstraniti Marshalla kot vrhovnega poveljnika ameriškanske armade, ker se je zavzel za ameriškanske interese; Angleži so tudi intrigrirali proti generalu McArthurju in admiralu Learyju.

»Zakaj je sedanja garnitura angleških parlamentarcev manj vredna kot ona v svetovni vojni«, vprašuje list »Daily Express«. Dejstvo je, da ne doseže nobeden izmed sedanjih članov Spodnjega doma one višine, kot jo je poznal angleški parlament še pred kakim četrtim stoletjem.

Severnoameriški poverjenik za posojila in zaupke, Edvard Stettinius, je sporočil, da narašča ladijsko odposiljanje zakupnega in posojilnega blaga zaveznikom. Sovjetska zveza ima sedaj raje dobave živil, kot municije, ker je njen prehranjevalni položaj obupen.

Radi pomanjkanja živil in naraščajoče dražine je mehiški predsednik Gamahoa odredil z dekretom, da se morajo posejati s koroze vse pokrajine, ki niso potrebne za kaj drugega.

Pod predsedstvom Lorda Garyja je bil v četrtek odprt novi avstralski parlament, v katerem ima sedaj večino delavska stranka. Lord Gary je izjavil, da bo prihodnji proračun za Avstralijo najtežji v vsej njeni zgodovini in bo zelo obremenil ljudstvo.

Po najnovejših vesteh je v provinci Benga lov 650.000 oseb brez hrane. V Punjapu pri-manjkuje vrhu tega veliko delavcev v kmetijskih obratih, ker so bili vsi mladi moške pozvani v britansko vojsko.

Začasno prekinjena zračna zveza v Italijo je bila s 24. septembrom zopet povzeta. Deutsche Lufthansa da svoja letala v promet vsak delavnik na progi Berlin—München—Benetke—Milan—in v obeh smereh.

Cesar Mandžuka je prisostvoval otvoritveni seji narodnega združenja, ki zaseda od 26. do 30. septembra. Domnevajo, da bodo sklenjeni važni ukrepi, med njimi sestava narodne obrambe in povečanje proizvodnje.

Izdajalski kralj in narod ločena s prepodom

(Nadaljevanje s 1. strani.)

pristanišča ščuje italijanski narod na boj proti Nemcem, da se napravi iz Italije notranje bojno pozorišče. V tem primeru, tako sklepajo trije begunci, morajo videti Anglo-Amerikanci v njih hočeš nočeš zavezničke. Zato trdi, da ni želel, da bi se bojeval zoper zavezničke. Izdajalca opozarjamo na to, da je bil ob začetku te vojne generalštabni načelnik in s tem najbolj odgovoren za vojskovanje. Razven tega, tako je nadaljeval Badoglio, so Nemci ustanovili preizkušnje živilske obroke za Italijo. Pri tem je pozabil omeniti, da je živel izdajalska častniška klika vedno pri polni skledi in si je znala znatno povečati svoje zasebno premoženje s poneverbami in nedovoljenimi kupčijami.

»Nikdar ne bomo pozabili razbitja italijanskih bojnih sil«, tako vpije kričaje Badoglio, »katere so se borile za Nemce v Franciji, na Hrvaškem, v Grčiji ter na Kreti in na ruski fronti.« Vsi, ki to slišijo vključno Anglo-Amerikance, bodo osupnili sričo tega priznanja nezmožnosti. Badoglio je namreč z njemu redko spretnostjo našel vsa bojišča, na katerih se je vedno izkazala strahopetnost in nezmožnost one častniške klike, ki skuša sedaj kot izdajalec spraviti na varno svoje življenje in premoženje. Na vseh teh bojiščih so namreč osleparili italijanske vojske za njihove živilske obroke in prodali njihovo orožje. Na Hrvaškem in v Grčiji so plenili med prebivalstvom in so obožili bandite, na Kreti so se ponašali samo v etapi kot vojni bogovi in na vzhodni fronti so se vsedli pri prvem strelu v svoje avtomobile in so zbežali od čet.

Končno prizna Badoglio, da so pogoji premirja od strani Anglo-Amerikancev zelo trdi, da se bodo pa spremenili radi razvoja dogodkov. V tem ima izdajalec prav, kajti, medtem ko je hotel Italijo in svojega zaveznika izročiti sovražniku, so to preprečile nemške čete in odtegnile največji del Italije posegu sovražnika.

Verlag und Druck NS-Gauverlag und Druckerei Kärnten, GmbH, Klagenfurt — Verlagsleiter Dr. Emil Heitjan (im Wehrdienst) — Hauptschriftleiter: Friedrich Horstmann — Erscheint 14-mal monatlich Nr. 1 gratis.

Zum Beispiel Kefallonia

rd. Berlin, 28. September. (Eigenbericht.) Es könnte jemand in diesen Tagen, da die letzten Auf- räumungskämpfe mit den Verrätertruppen Badoglio (bei den Soldaten kurz Badoglioten) abgewickelt werden, die Frage stellen: Was geschieht eigentlich mit den Verrätern? Auch ohne vorherige Diskussion dieses Themas hat die deutsche Wehrmacht mit der Liquidierung des Widerstandes auf der griechischen Insel Kefallonia ein Beispiel gegeben. Die italienische Division Acqui fühlte sich anscheinend auf dieser zweitgrößten, aber wichtigsten der Ionischen Inseln an der griechischen Westküste sehr sicher und wollte vielleicht auch nicht die fetten Weidegründe und die vollen Weinkeller gegen ein arbeitsames Dasein ein- tauschen. Jedenfalls weigerte sich ein Teil von ihnen, nach der Waffenniederlegung von 4000 Mann, den Anordnungen der deutschen Wehrmacht Folge zu leisten. So traten dann zahlenmäßig bei weitem unterlegene deutsche Truppen an, um die Verräter zu bestrafen. Deutsche Kampf- und Sturzkampfflugzeuge eröffneten die Kampfhandlungen und Heeresverbände vernichteten nach der Einnahme der Hauptstadt Argostoli die Rebellen. Wie gegen alle Banditen und Verräter griffen auch hier die deutschen Ver- bände rücksichtslos mit durchschlagendem Erfolg zu. Kefallonia, dieses wichtige, dem Korinthischen Meer- busen vorgelagerte Felsenland, gelangte damit fest in deutsche Hand. Zwar wurde nur eine Außen- bastion im Mitteländischen Meer somit besetzt, aber gleichzeitig wurde der Beweis erbracht, daß die deutsche Wehrmacht trotz ihrer weltweiten Inanspruchnahme immer noch die Zeit findet, Ver- räter gebührend zu züchtigen.

Illusionsabbau im Feindlager

Genf, 28. September. Nachdem die Feindagitation in den vergangenen Wochen starken Optimismus be- trieben hat, bemühen sich jetzt die militärischen Stellen, vor falschen Illusionen zu warnen. So be- tonnte der USA-Generalstabschef Marshall bei der Er- öffnung einer Kriegsausstellung in Washington, daß den USA in den nächsten Monaten harte Kämpfe an allen Weltfronten bevorstünden. Ähnlich ließ sich der britische Arbeitsminister Bevin bei einer Unter- hausdebatte über die Mobilisierung des Menschen- materials vernehmen, als er darauf hinwies, daß England noch mit sehr schweren Opfern rechnen müsse und daß man seine Pflicht versäumen würde, wollte man sich von falschen Gefühlen leiten lassen und nicht jede Vorsichtsmaßnahme treffen. Selbst der Renegat Smuts, der es liebt, den Mund vollzu- nehmen, machte in einer Rede in Johannesburg dar- auf aufmerksam, daß die Alliierten den Krieg erst noch gewinnen müßten und daß fraglos Deutschland den Krieg sehr gut gewinnen könne.

Man ist sich also wohl darin einig, daß die Siegesfanfaren der Sowjets falsche Hoffnungen er- wecken könnten, aus denen sich nachher ernste Ent- täuschungen ergeben würden. Ferner hat man augen- scheinlich aus dem Italien-Abenteuer die Lehre ge- zogen, daß Deutschland heute wie ehemals imstande ist, jede Lage zu meistern.

„Bittere Ehre der Arbeitslosigkeit“

Genf, 28. September. Das mangelnde Vertrauen des englischen Volkes in die Maßnahmen der Re- gierung äußert sich in der letzten Zeit in der immer häufiger auftretenden Sorge vor der Arbeitslosigkeit nach dem Kriege. So greift „ein vierzigjähriger Soldat“ im „Daily Herald“ mit besonderer Schärfe den Demobilisierungsplan der englischen Regierung an, nachdem die zuerst eingezogenen Soldaten als erste entlassen werden sollen. Diese Maßnahme hätte zur Folge, daß die zuerst nach dem Kriege aus dem Heeresdienst Entlassenen auch zuerst Arbeit finden würden. Die Übrigen blieben dann die Männer über 35 Jahre, die zuletzt eingezogen wor- den seien. Für sie bleibe „die bittere Ehre der Ar- beitslosigkeit“.

Stettinius der Nachfolger Sumner Welles'

Stockholm, 28. September. Roosevelt gab jetzt, wie Reuter meldet, den Rücktritt Sumner Welles von seinem Posten als Unterstaatssekretär im Außenamt und gleichzeitig die Ernennung Edward Stettinius Jr. als Nachfolger bekannt.

Angriffe durch Gegenangriffe pariert

Örtliche Einbrüche abgeriegelt — Schwere Feindverluste an der Süditalien-Front

Aus dem Führerhauptquartier, 27. September. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Am Kuban-Brückenkopf blieben örtliche Angriffe der Sowjets erfolglos. Erneut hinter der Front ge- landete feindliche Gruppen wurden aufgerieben. Süd- ostwärts Saporoschje griff der Feind mit starken, von Schlachtfliegern unterstützten Infanterie- und Panzerkräften an. Wo die Sowjets an einigen Stel- len örtliche Einbrüche erzielen konnten, wurden diese abgeriegelt. Wichtige eigene Gegenangriffe verliefen erfolgreich. Dabei vernichtete eine Panzerdivision durch Vorstoß in die Bereitstellungsgebiete der Sowjets 11 Panzer und 62 Geschütze. Die schweren Kämpfe sind noch im Gange.

Vom Dnjepr-Knie bis zur Pripietmündung ver- suchte der Feind gestern wieder an zahlreichen Stel- len den Dnjepr zu überschreiten. Die meist in der Dunkelheit gelandeten Kampfgruppen wurden durch sofort einsetzende Gegenstöße vernichtet oder zu- rückgeworfen und auf engstem Raum zusammenge- drängt.

Im mittleren Frontabschnitt dauern die Abwehr- kämpfe in den bisherigen Schwerpunkten mit unver- mindeter Stärke an. Die Sowjets, die hier zum Teil neue Kräfte ins Gefecht führten, erlitten in den harten Kämpfen hohe Verluste.

An der übrigen Ostfront verlief der Tag im all- gemeinen ruhig.

An der süditalienischen Front führte der Feind im Gebirge nordwestlich und nordöstlich Salerno zahlreiche örtliche Angriffe, die jedoch unter schweren feindlichen Verlusten scheiterten. Im Ostabschnitt haben sich unsere Kampfgruppen nach Zerstörung der Verkehrseinrichtungen ungehindert vom Feinde auf neue Stellungen abgesetzt.

Kampf- und Sturzkampfflugzeuge beschädigten im Ägäischen Meer zwei Zerstörer schwer, versenkten ein Handelsschiff und setzten einen zweiten großen Frachter in Brand.

Einzelne feindliche Störflugzeuge warfen in der vergangenen Nacht einige Bomben auf westdeutsches Gebiet. Es entstanden nur geringe Schäden.

„Pazifikkrieg wichtig wie der Krieg in Europa“

USA-Marineminister Knox rüdt eine deutliche Mahnung an England

Genf, 28. September. Der USA-Marineminister Knox gab dem Korrespondenten des Reuterbüros Samuel Jackett ein Interview, in dem er es als drin- gend notwendig bezeichnete, dem englischen Volk klarzumachen, daß der Krieg im Pazifik ein ebenso wichtiger Teil des Krieges sei wie der gegen Deutschland.

Knox beklagte sich darüber, daß Großbritannien den europäischen Krieg nur als den wirklichen Krieg ansehe und den Krieg im Pazifik als eine Neben- erscheinung betrachte. Der USA-Bürger nehme da- her an, daß die USA den Krieg im Pazifik, wenn etwa der europäische Krieg eines Tages beendet sein sollte, allein weiterführen müßten. Knox beschwor den Reuterkorrespondenten, alles zu tun, um dafür zu sorgen, daß sich diese Meinung in der USA- Öffentlichkeit nicht festsetze.

Der Marineminister wies darauf hin, daß der Krieg im Pazifik vor allem ein Flottenkrieg sei. Wohl habe Großbritannien seinen U-Boot-Krieg im

Atlantik, aber die USA hätten den ihren im Pazifik, und dazu stünde ihnen noch ein volles Drittel der japanischen Streitkräfte zusätzlich aller seit Pearl Harbour zugekommenen Schiffe gegenüber. Knox kann nicht umhin, den Japanern und ihrem Kampf- mut Anerkennung zu zollen. Er sprach von „verbis- senen und fanatischen Kämpfern“, die bereit seien, bis zum Tode zu kämpfen.

Knox will mit diesem Interview zweifellos den Druck auf Großbritannien verstärken, denn offenbar hat man in Washington Grund zu der Annahme, daß Großbritannien sich unter Hinweis auf seine La- sten im europäischen Krieg um die Teilnahme am Pazifikkrieg zu drücken sucht. Roosevelt aber und seine Clique sind nicht gewillt, allein die Schwie- rigkeiten des Pazifikkrieges auf sich zu nehmen, und fordern, daß sich vornehmlich die britische Flotte an diesem weiträumigen und für die USA äußerst verlustreichen Krieg beteilige und auch ihren entsprechenden Anteil an den Opfern über- nehme.

Rooseveltjude Baruch schürt den Brand

Ein „Krieg mit großen Risiken“ — Die Italien-Kapitulation belastet die USA

hw. Stockholm, 28. September. (Eigenbericht.) Eines der unbestrittenen Hauptziele des Weltjudentums, einer der amerikanischen Kriegsjuden aus dem en- geren Beraterkreis hinter Roosevelt, der ihm eines der mächtigsten Ämter in der USA-Kriegswirtschaft zu- geschant hat, nämlich der Hauptberater des Direk- toren, für Kriegsmobilisierung, Baruch, forderte so- eben in Washington eine Verschärfung des Luft- terrorkrieges gegen Deutschland über alles bisher Dagewesene hinaus. Der Jude, dessen Haß und Ver- nichtungswille gegen Europa keine Grenzen mehr kennt, führte eine Reihe von Argumenten für seine Forderung an, die zum Teil recht interessant sind, weil sie die Befürchtung verraten, daß der von Deutschland vorgeschriebene weitere Kriegsverlauf den Verbündeten so schwere Opfer auferlegen könnte, daß die Völker der Plutokratien womöglich die Freude an diesem Krieg der Juden und Juden- genossen verlieren. Baruch sagte, auf deutscher Seite sei eine Zurücknahme der Streitkräfte auf Linien im Gange, von denen aus die Deutschen überall gegen ihre Angreifer zurückschlagen könnten, und zwar an ganz überraschenden Punkten. Sie seien auf diese Weise in der Lage, ihren Feinden gefährliche Verluste zuzufügen.

Die Kriegführung unter Ausnutzung der Inneren Linien erscheint dem Juden Baruch als etwas äußerst

Abstreckendes. Er sieht, da die Verbündeten lediglich in das Vorfeld eingedrungen sind und sich hier nunmehr exponiert genug fühlen, zweifellos Rückschläge nicht nur materieller sondern auch stim- mungsmäßiger Art voraus. Er erklärte, wenn man Deutschland nicht sofort zerstören könne, seien sehr große Risiken vorhanden. Jedes überhaupt nur ver- fügbare Flugzeug müsse sofort eingesetzt werden. Selbst die Kapitulation Italiens werde, so meinte der Jude melancholisch, die Belastung für die Vereinig- ten Staaten vermehren statt sie zu vermindern. Es seien nicht nur gewaltige Versorgungsleistungen, son- dern auch eine Vermehrung der militärischen Schlag- kraft der Vereinigten Staaten notwendig.

Baruch hielt diese Rede im Rahmen der gegen- wärtig stattfindenden Auseinandersetzungen um die Frage einer Befreiung der Familienväter bei den ge- planten weiteren Einziehungen zur USA-Armee. Sie wird kompliziert durch den Bedarf der Industrie an Arbeitskräften. Roosevelt und sein jüdischer Be- raterkreis haben sich jedoch bereits dahin ausge- sprochen, daß die weiteren Einziehungen zur Armee nicht gefährdet werden dürfen. Den Juden, die die USA beherrschen, erscheint das Leben der amerika- nischen Familienväter absolut notwendig als Beitrag für ihren Krieg gegen Europa.

Aus Baruchs Gedankengängen geht freilich her-

vor, daß die jüdische Strategie bedenkliche Lücken und Schwankungen aufweist. Der deutsche Wider- stand, nicht zuletzt seit dem Verrat Badoglios, hat überrascht und frühere Berechnungen über den Hau- fen geworfen. Es wird sich herausstellen, daß auch die Hoffnung auf das Fehlen eines Daches der Fe- stung Europa trügerisch ist. Schon bisher hat der Terrorkrieg gegen die Zivilbevölkerung trotz aller jüdischen Grausamkeit und Rücksichtslosigkeit, die ihn kennzeichnen, die erhofften Erfolge nicht ge- bracht. Baruchs Scheit verrät die Sorge der jüdischen Weltkriegsanstifter und -nutznießer um den Ausgang ihres Unternehmens.

„Komintern funktioniert weiter“

Bern, 28. September. Der schweizerische National- rat lehnte eine Petition für die Amnestierung der verhafteten Kommunisten und die Aufhebung der entsprechenden Partei- und Zeitungsverbote mit großer Mehrheit ab. Im Rahmen der Debatte er- klärte der Chef des Justiz- und Polizeidepartements Bundesrat v. Steiger: „Heute ist es notwendiger denn je, jegliche kommunistische Tätigkeit bei uns zu unterbinden. Wir haben heute schon Beweise, daß die Komintern weiter funktioniert.“

„Der Generalstab der Juden“

rd. Madrid, 28. September. (Eigenbericht.) Mit dem Namen „Generalstab der Juden“ prangert die spanische Zeitschrift „El Espanol“ die Weltherr- schaftsziele des internationalen Judentums und des „Weltordens der B'nai-Brith“ an. Die Zeitschrift führt u. a. aus, der Herd der Gruppe, die die Welt- herrschaft anstrebe, liege in den Ghettos der ver- schiedenen Exile. Sie schreibt weiter: „Die schlag- kräftigsten Waffen der Juden sind das absolute Fehlen einer vaterländischen Idee, die Korruption und die Heuchelei. Die Heuchelei erlaubt es ihnen, ebenso als streng religiös aufzutreten wie als völlig gottlos. Auf diese Weise haben sie sich in alle Län- der eingeschlichen und sich taufen lassen, um — wenn es nicht anders ging — wieder aus der gewähl- ten Religionsgemeinschaft auszutreten.“

„El Espanol“ weist weiter darauf hin, von allen in der Welt gegründeten jüdischen Sekten, die fast immer eng mit der Freimaurerei zusammenhängen, stehe der „Weltorden B'nai-Brith“ an oberster Stelle. Genau wie im vorigen Weltkrieg sei das Ziel, das von den Juden verfolgt werde, einwandfrei festge- legt.

Das Blatt zitiert in diesem Zusammenhang eine Veröffentlichung der jüdischen USA-Zeitschrift „The American Hebrew“: „Die Menschheit ist heute in zwei Lager gespalten, die sich wegen einer einzigen Idee bekämpfen. Es ist der Kampf zwischen der jüdi- schen Lebensauffassung und der Lebensauffassung der Judenfeinde. Es ist der jüdische Lebensstil gegen den Lebensstil der Judenfeinde, worum heute in der Welt gekämpft wird.“

Mandschukuo erhöht Rüstungspotential

Hsingking, 28. September. In Anwesenheit des Kaisers fand am Samstag der Kongreß der Concordia-Partei in Mandschukuo in feierlicher Weise statt. Außer den Delegierten aus 20 Pro- vinzen Mandschukuos wohnten dem Kongreß prominente Persönlichkeiten der Militärverwal- tung und ziviler Kreise bei.

„Die Zeit ist reif für eine vollständige Be- freiung von den amerikanischen und englischen Fesseln“, erklärte Premierminister Tschangtsching- hui in seiner Eröffnungsrede. Es sei die Aufgabe der drei Millionen Mitglieder der Concordia- Partei, ihre ganze Energie auf die Verbesserung des kriegsmäßigen Antelles und auf eine Erhö- hung der industriellen und landwirtschaftlichen Erzeugung zu verwenden.

Generalleutnant Miyake, der Präsident der Concordia-Vereinigung, sagte: „Wir haben nur ein einziges Ziel im Auge, nämlich die Ausrottung der anglo-amerikanischen Mächte, da sonst die Selbständigkeit Ostasiens nicht erreicht werden kann.“

Wem gehört Beethoven? / Angelsächsisch-jüdische Agitation für die Enteignung Deutschlands

v. m. Ankara, 28. September. Im letzten Weltkrieg war das noch anders. Wir erinnern uns jedenfalls, daß die Engländer und Amerikaner mit der ganzen Leidenschaft ihres geistigen Epigonenstums und ihrer kulturlosen Seele ihre Hungerblockade gegen deutsche Frauen und Kinder auch auf die Welt des Geistes und der Kultur ausdehnten. Weder in Eng- land noch in den USA war es erlaubt, die Werke deutscher Komponisten zu spielen, die unsterblichen Schöpfungen deutscher Dichter zur Aufführung zu bringen, die Bilder deutscher Maler in Museen oder Galerien hängen zu lassen. Damals konnte man sich das leisten. Es gibt wohl kaum ein erbärmlicheres Zeichen für die Kulturlosigkeit dieser Völker und ihrer Führung, wenn man behauptete, dieser Ausfall sei eigentlich von der Öffentlichkeit kaum bemerkt worden. Heute, im Zeichen des Rundfunks, haben es weder Engländer noch Amerikaner gewagt diesen Boykott deutschen Geistes- und Kulturgutes durchzu- führen, denn es ist nicht mehr nur die eigene Öffentlichkeit, die mithört, sondern die ganze Welt ist Zeuge dessen, was die Engländer und Amerikaner unter der Kultur verstehen, zu deren Verteidigung sie angeblich mit in den Krieg gezogen sind. Die „British Broad Casting Company“, das amerika- nische „Columbia Broad Casting System“ und wie die Rundfunkgesellschaften unserer Gegner alle hei- ßen, hätten ihre Orchester bis auf einige Jazzkapel- len entlassen können, wenn sie den Mut gehabt hätten, auch in diesem Krieg den Boykott über die kulturellen Schöpfungen deutschen Geistes zu ver- hängen. Sie brachten diesen Mut nicht auf, denn sie wußten, daß eine ganze Welt Kronzeuge jener jäm- merlichen Armut würde, die das kennzeichnet, was man in den Ländern der Plutokraten „eigene Kultur“ nennt.

Diese Welt aber hätte sich wohl kaum dem Urteil jener amerikanischen Jury angeschlossen, die „nach eingehendem Studium“ den Jazz-Juden Irving Berlin als den „größten amerikanischen“ Komponisten an die Seite Bachs und Beethovens stellte, allen Ernstes — die amerikanische Zeitschrift „Vogue“ ver- schwendete eine sechsstufige Bildreportage darauf,

diesen „Ton-Heroen“ zu feiern. Sie zeigt den Juden in Uniform — natürlich nur als Filmsoldat —, wie er gerade sein neuestes epochenmachendes Werk, das Swing-Marschlied der amerikanischen Wehrmacht: „Oh, how I hate to get up in the morning“ (Oh, wie hasse ich's, früh aufzustehen!), zum besten gibt. Aber auch Irving Berlin und seine Manager sind nicht so vermessene, zu behaupten, daß schon dieser Song genüge, um nach Beethovens Lorbeer zu greifen. „Vogue“ verweist auf Berlins gesammelte Werke und die illustrierten Interpreten, die sie „berühmt“ mach- ten. Da ist der Negersänger Al Jolson der Flüster- bariton McCormack und zahllose andere jüdische Bänkelsänger, die Berlins Hots, Swings und Lam- beth-Walk-„Schöpfungen“ interpretieren. Bis der „große Wurf“ gelang und Freund Irving mit „Every- body's step“ (Stieptanz für jedermann) eine „Kom- position“ schuf, die nach dem Urteil einer „sachver- ständigen“ Jury auf Grund des amerikanischen Musikempfindens „würdig neben Bachs b-moll-Messe und Beethovens Siebenter Sinfonie bestehen kann“.

Warum haben sich die Briten und Amerikaner bei einem solchen „Reichtum“ von Kulturaposteln nicht mit Eigenem begnügt? Selbst in den jüdischen Agi- tationszentralen Londons und Washingtons hatte man offensichtlich das Gefühl, daß sogar die kultur- stumpfe englisch-amerikanische Öffentlichkeit dem Delirium verfallen wäre, wenn ihr vier Jahre lang aus den Lautsprechern nur Musik Irving-Berlinscher Prägung entgegengeklungen hätte, von der übrigen Welt gar nicht zu reden. Und so verzichtete man auf den Boykott der deutschen Tondichter. Es ließ sich aber nicht vermeiden, daß dies langsam auffällt. In türkischen, ja sogar in irakischen und ägyptisch- arabischen Zeitungen tauchten Hinweise auf, es sei doch merkwürdig, daß sich die englisch-amerikanische Agitation überbiete, gegen die „deutsche Kultur- losigkeit und den deutschen Barbarismus“ zu wet- tern, während gleichzeitig der musikalische Teil der englischen und amerikanischen Sendefolgen von deut- schen Tondichtern bestritten werde. Es könne doch also um die deutsche „Kulturlosigkeit“ nicht so schädig bestellt sein.

Gegen solche „falsche Auffassungen“ mußte etwas unternommen werden. Der demokratische Agitations- Apparat ist soeben dabei, sich dieser Aufgabe zu widmen. Vor uns liegt eine Nummer des Kairoer englisch-jüdischen Blattes „La Bourge Egyptienne“, Unter der Überschrift „Die Mission Beethovens“ wird in einem Artikel „Aufklärung“ mitgeteilt, es sei ein fataler Irrtum, etwa anzunehmen, Beethoven wäre Deutscher und mit seiner Kunst Ausdruck deutschen Kulturgeistes. Er ebenso wie Bach, Mozart, Schubert, Händel usw. wären zufällig eben auf deut- schem Boden geboren, geistig aber seien sie Bürger der ganzen Welt. Man brauche nur einmal die Neunte Sinfonie zu hören, unter der Stabführung des „berühmten“ Dirigenten Rosenstock und sie mit einer deutschen Darbietung zu vergleichen und fühle so- fort, daß die Deutschen gar nicht in der Lage wären, den umfassenden Genius Beethovens zu interpretieren. Das gelte auch für die anderen großen Tondichter, woraus man ersehen könne, daß diese gar nicht Deutschland, sondern der Welt gehörten. Wenn Eng- land und Amerika in ihren Sendungen die Werke dieser Komponisten pflegten, so würden sie der Welt nur das „befreit von deutscher Enge“ geben, was ihr gehöre. Diese Männer seien zwar auf deutschem Boden „gewachsen“ der Same aber und der Genius wären von der „United“ geliefert worden. Dieser würden sie nun dank dem hohen kulturellen Verant- wortungsbewußtsein der Demokratie zurückgeben. Die jüdische Presse Palästinas greift die Stichworte begeistert auf und fordert nach einem Sieg der Alliierten neben einem militärischen und politischen Akt ein geistiges Über-Versailles. Die Welt müsse ihr Recht auf die Genien der Menschheit geltend machen und die deutschen Usurpatoren dieser Kul- turwerke zum Verzicht zwingen. Selbst diesen Eiferern scheint es aber aufgefallen zu sein, daß dieser Drang, deutsches Kulturschaffen für jüdisch-anglo- amerikanische Rechnung zu beschlagnahmen, mit dem Luftterror und der Vernichtung deutscher Kunstden- kmäler nicht ganz harmonisiert. Auch hier hat man einen typischen Dreh gefunden. Deutschland habe zweifellos auch große Baumeister gehabt, deren Werke ebenso „universell“ seien. Wenn davon jetzt einige zerstört würden, sei das sicherlich bedauerlich, aber — auch von der großen griechischen und römischen

Kultur seien vom Bauschaffen nur noch Fragmente übrig, obwohl es damals noch keine Bomben gegeben habe. Homer, Tacitus, Virgil usw. seien aber der Nachwelt bis heute lebendig. Bauwerke würden mit der Zeit sowieso zerfallen und könnten nicht mehr ewige Zeiten hinweg erhalten werden. Deshalb sei es nicht so tragisch, wenn jetzt in Deutschland einige historische Bauten „vorzeitig“ verfielen.

Die Jämmerlichkeit und Niedertracht unserer Gegner dokumentiert sich in solchen Ergüssen ebenso wie ihre geistige und kulturelle Impotenz. Offener kann von anglo-amerikanischer Seite wohl kaum be- wiesen werden, daß man der Welt an höheren Gä- tern selbst aber auch nichts zu bieten hat. Und dieser Griff nach dem geistigen Gut des deutschen Volkes verlängert sich bis hinunter in das tägliche Leben. Im Nahen Osten herrscht z. B. ein empfindlicher Mangel an chemischen Produkten und Arzneimitteln. Mit englisch-amerikanischem Kapital wurden in Palä- stina einige jüdische Firmen aufgezoogen, um Arznei- mittel, die früher von Deutschland bezogen wurden, nachzuahmen. Die Produkte fanden jedoch bei der Bevölkerung kein Vertrauen und keinen Absatz, so daß die Arzneimittelkrise nicht behoben werden konnte. Dieser Tage ging nun durch die nähestliche Presse eine Notiz, daß die zuständigen britischen Stellen die chemische Industrie in Palästina ermäch- tigt haben, ihre Erzeugnisse mit der „Bayer-Schutz- marke“ und dem Zusatz „I. G. Farbenindustrie, Leverkusen“ zu versehen, „um das Vertrauen der Öffentlichkeit zu diesen Produkten zu gewinnen“.

Es ist gut, sich aus solchen Selbstenttäuschungen unserer Gegner immer wieder von neuem darüber klar zu werden, um was es in diesem Kampf für das deutsche Volk geht. Da stehen sie der Reihe nach, Amerikaner, Engländer und Juden, und schreien, für die Sicherung der heiligsten Güter der Menschheit kämpfen zu wollen, und können sich auf nichts anderes berufen als auf die ewigen Werte, die von dem Volke geschaffen wurden, dessen Ver- nichtung sie anstreben. Sie wollen das deutsche Volk zerschlagen, sein geistiges Gut verinternationali- sieren, um vor der Welt das lebendige Mahnmal zu besetzen, daß die Menschheit im Jahrhundert vor nicht anders schenken konnten als Blut und Unter- drückung.

Um die Zukunft des Engländers / London, wie es ein Brite sieht

London ist für 45 Millionen Menschen der Nabel der Welt. Viele von diesen werden das ableugnen, aber ihr Verhalten verrät sie. Sozialer und wirtschaftlicher Fortschritt sind in ihren Augen mit London verknüpft. Der Engländer, der Ire, der Waliser und der Schotte betrachten die Geschichte vom Eroberungslustigen Dick Whittington als ihre ureigenste Überlieferung.

Der Reiz Londons ist eine verderbliche, durch Ziegel und Mörtel, Leben und Grabmäler sichtbar verkörperte Realität. Londons Rachen verschlingt heute regelmäßig mehr Menschen als früher einmal belgische Flüchtlinge zu einer Zeit, als der Krieg eine halbe Nation über den Kanal trieb. Die Londoner Bevölkerung wächst jährlich um 80.000 Köpfe, eine Zahl, die größer ist als der Import von Negern nach der Neuen Welt in der Blütezeit des Sklavenhandels um 1790. Aber diese Zahl bezieht sich nur auf ein theoretisches, auf einer Karte dargestelltes London. Denn niemand weiß genau, wie viele Londoner es gibt: Wie die Juden haben sie keine Heimat, sie haben nicht einmal, wie die Juden, ein Bewußtsein.

Wenn man an einem klaren Tag in niedriger Höhe über die Sankt-Pauls-Kathedrale fliegt, kann man die Dächer übersehen, die zehn Millionen Menschen beherbergen. (Die Dächer der Armenhäuser kann man nicht erkennen: ein Drittel der Bevölkerung der Grafschaft London ist ausserwählt, im Armenhaus zu sterben, aber diese Tatsache wird in der Stadt, die die reichste zu sein vorgibt, selten erwähnt.) London, das wird uns immer wieder klar gemacht, ist nicht mehr eine Stadt: es ist eine Nation. Es beherbergt ein Viertel der Bevölkerung Großbritanniens. London ist dichter bevölkert als das brave kleine Belgien und hat dreimal soviel Einwohner wie Irland, dessen Söhne in der Geschichte einen größeren Platz einnehmen als der Cockney. Die Londoner Bevölkerung kommt zahlenmäßig der erwartungsvollen englischen Nation bei Trafalgar gleich und ist doppelt so groß wie die englische Nation zu Drakes Zeiten. Wellington beschützte kaum ein größeres Land als unser derzeitiger Commissioner of Police, und der Arzt unseres County Council ist für ebenso viele Seelen verantwortlich wie die Königin Elisabeth.

Die Geschichte Londons ist ein herzzerreißender Bericht von der Unzulänglichkeit und Mißwirtschaft, von der Unwissenheit seiner Handelsherren und der Eifersucht seiner Parteien, von kirchlichem Pomp und Habgier, genährt durch den berausenden Charakter bürgerlicher Hypertrophie. London ist der Ort, wo nichts getan wird, ehe es zu spät ist, und wo selbst dann gewisse Dinge nicht getan werden. Seine Gelegenheiten für eine vernünftige Organisation sind die besten in Westeuropa — doch bleiben auch seine Nöte die größten. Der Londoner würde verhungern, wenn es in seiner Stadt nicht einen gewissen Grad von Organisationsgüte; jedoch ist diese Organisation eine bloße Summe von Zufällen: abgesehen von den zufälligen und unverbundenen Organisationsversuchen, die von Zeit zu Zeit zusammenbrechen, ist London ohne Plan. In der Vergangenheit ist nie ein Plan entworfen worden; gegenwärtig wird nichts geplant; und täglich vermehrt die Summe der individuellen Bemühungen die Hindernisse, die eine mögliche künftige Planung verhindern; die Bemühungen aber werden fortgesetzt.

London ist eine Brutstätte chronischer Krankheiten. Die Londoner sind so unwissend, so arm und so schlecht geführt, daß sie sich unnötigen Schmerzen und aufschreiendem Tod aussetzen. Bei den Londoner Müttern ist diese Unwissenheit der Grund für viele Erkrankungen ihrer Kinder. Dabei verschlingen freiwillige und städtische Krankenhäuser allein in London 10.000.000 Pfund jährlich, und selbst damit ist für die Kranken nicht aus-

reichend gesorgt. Die C-3-Bevölkerung Londons lebt in ungesunden und oft gesundheits-schädlichen Wohnungen. Obwohl neunzig Jahre vergangen sind, seit Fabrikinspektoren auf die Mißstände in den Fabriken des Nordens hinwiesen, sind die Arbeitsplätze Londons heute unnötig ungesund. Während der Eskimo in einem Eissturm seine Haut trocken halten kann, können viele Londoner an einem regnerischen Tag nicht auf die Straße gehen, ohne sich dabei nasse Füße zu holen.

Der Reichtum Londons ist eine Sage. Einige tausend Londoner sterben laut Attest jährlich an Hunger. Viele Londoner leben zusammengepfercht und in schlechteren Häusern als die Bevölkerung verachteter Industriestädte. In einigen Teilen Londons ist das Leben gefährlicher als in manchen »Notstandsgebieten« des Nordens. Die Arbeitslosenbataillone, die aus hungrigeren Teilen Englands nach London

Wie das Achselstück entstand / Das Dienstgradabzeichen auf der Schulter Das Merkmal der Geusen

Während noch bis in die Mitte des vorigen Jahrhunderts hinein das Rangabzeichen des Offiziers die Schärpe war, sind heute die Achselklappen längst das untrügliche Kennzeichen des Dienstgrades ihrer Träger. Wie ist eigentlich diese heute selbstverständliche Unterscheidung entstanden? Das ist ein interessantes Kapitel Uniformkunde, das erst in letzter Zeit eine eingehendere Untersuchung fand. Die ersten Träger einer Achselklappe sollten nämlich bereits die Geusen gewesen sein, jene niederländischen Freiheitskämpfer, die im 16. Jahrhundert die Befreiung ihrer Heimat von der Herrschaft der spanischen Habsburger erzwangen.

»Treu dem König bis zum Bettelsack«, hieß der Wahlspruch der Geusen. Ihre aschgrauen Uniformen trugen als Erkennungszeichen den »Geusenpfennig«, eine Metallmünze, die den Wahlspruch als Aufschrift trug. Als der geusische Freiheitskampf gegen Spanien begann, verfügte der spanische General Herzog Alba, jeden gefangenen Geusen sofort aufzuhängen. Die Freiheitskämpfer erblickten darin eine besondere Ehre, und zum Zeichen, daß sie sich vor den Spaniern nicht fürchteten, steckten sie sich einen an einem Strick befestigten Nagel als Symbol des Gaiens an den Rockkragen, damit sie der Feind noch besser erkennen könne. Da aber die Tapferkeit der Geusen bald

Die Sache mit dem Likör / Ein Reiseabenteuer von heute erlebt von Steffen Stargg

Wenn einer eine Reise tut, dann kann er was erzählen. Heutzutage ganz besonders, aber das gehörte eigentlich nicht hierher. Jedenfalls tat ich unlängst eine Reise. Selbstverständlich aus rein beruflichen Gründen (denn wer würde es wagen, heutzutage aus anderen als beruflichen Gründen zu reisen?).

Da ich schon zwei Stunden vor Abgang des Zuges am Bahnhof war, bekam ich einen Sitzplatz. Das Abteil füllte sich schnell mit den verschiedensten Leuten. Bald war das schönste Abteilgespräch im Gange.

»Das Schönste ist doch, daß wir gestern unsere Likörsonderzuteilung bekommen haben«, meinte eine Frau in den besten Jahren, »auf diese Weise haben wir wenigstens etwas, wenn uns unterwegs schlecht werden sollte. Nicht wahr Paul?«

Paul, offenbar der Ehegatte, sah verträumt auf die Tasche mit dem Reiseproviant und nickte. »Kaiserbirn!« schwärmte er, »lange genug entbehrt! Wenn mir nur schon schlecht wäre!«

»Kaiserbirn haben Sie von Ihrem Kaufmann erhalten?« fragte ein kleines Männlein interessiert. »Sowas hat es bei uns nicht gegeben. Wir erhielten Creme de Vanille, dürfte aber auch nicht schlecht sein. Später werde ich ihn dann kosten.«

Roland malt den Tod / Kriegserzählung von Will Fischer

haar auf die glühenden von Kohlenstaub geschwärzten Wangen: Ein Adonis der Arbeit, der eben das Feuermäul eines mächtigen Ofens mit dem schwarzen Gold anfüllte. Hier fand Roland Eck das Leben, das er gesucht hatte.

Einige Tage später stand der Bursche dem Maler Modell. Das Bildnis, das unter Ecks Pinsel entstand, und das den Namen »Das Leben« erhielt, errang den ersten Preis und machte Roland Eck mit einem Schlage zur Berühmtheit. Die Aufträge häuften sich und der Maler konnte die viele Arbeit kaum bewältigen.

Er war nun bereits Jahre von der Akademie fort, als der Krieg ausbrach und der Gestellur...

war auch seinem Hauptmann nicht unbekannt geblieben, der den berühmten Maler zur Propagandakompanie empfahl.

Die Feldzüge gegen Polen und Frankreich hatte Roland mitgemacht, und nun lag er im Osten in einem Lazarett mit einer verhältnismäßig leichten Verwundung am Bein. Er sah und fühlte die Schmerzen, die seine schwerverwundeten Kameraden ertragen mußten. Sobald er sich bewegen konnte und nicht mehr ans Bett gefesselt war, besuchte er sie an den stillen Nachmittagen mit ihrem steten Einerlei, brachte Zigaretten, sprach mit den Kameraden und ließ sich aus ihrem Leben erzählen.

An einem solchen Nachmittag war es, da Roland neuerlich auf die Suche ging. Diesmal nach des Lebens Bruder — dem Tod.

Im Pavillon drei des Lazarettes traf Roland Eck den jugendlichen Obergefreiten eines Schützenregimentes, der nicht ahnte, daß er vom Tod gezeichnet war. Sein Atem rang schwer. Sein Antlitz aber lächelte. Roland

wandern, vergessen, daß Londons Arbeitslose schon vor Jahren nach Hunderttausenden gezählt wurden — vor der Krise, vor dem Generalstreik, vor dem Boom, vor dem Krieg.

Die Lüge von dem fortschrittlichen und aufgeklärten Charakter Londons ist eine öffentliche Gefahr, weil die Wirklichkeit hinter der Lüge offenbar ist und weil der Mensch dazu neigt, eher günstige falsche Nachrichten als schlechte wahre Nachrichten zu glauben. Bei unserer Jagd nach der Wahrheit werden wir vom Teufel des Vergleichens besessen sein, der vom Wunder des Zeit-Raum-Begriffes Gebrauch macht, um klares Denken zu verhindern: er erklärt, daß der Londoner heute besser lebt als in der Zeit der Tudors, daß der Mensch heute in London besser daran ist, als er es in Madagaskar wäre. Wie wahr, wie so völlig belanglos! Leeds und Chicago mögen schlimmer sein als London, aber wenn unser eigenes Heim nicht in Ordnung ist, können wir an dem unseres Nachbarn nur wenig Interesse haben.

Robert Sinclair

Unser SCHATZKÄSTLEIN

Der Donner

Es donnert! — Freunde, laßt uns trinken!
Der Freuler und der Heuchler Heer
Mag knechtisch auf die Knie sinken.
Es donnert! — Macht die Gläser leer!
Laßt Nüchterne, laßt Weiber zagen!
Zeus ist gerecht, er straft das Meer:
Sollt' er in seinen Nektar schlagen?

Küssen und trinken

Mädchen, laß mich dich doch küssen!
Zaudre nicht, wirst du müssen.
Hurtig, hurtig schenkt mir ein!
Auf das Küssen schmeckt der Wein!

Dieser Wein hat Geist und Feuer.
Mädchen, tu' doch etwas freier,
Gönn' mir vorigen Genuß:
Auf das Trinken schmeckt ein Kuß!

Die Betrübnis

Der Freund:

Freund! welches Unglück, welche Reue
Macht dir so bittern Schmerz?

Der Dichter:

Ach Freund! sie flieht, die Ungetreue!!
Und sie besaß mein Herz.

Der Freund:

Um eine Falsche dich betrüben?
Du bist ja klug genug.

Der Dichter:

O schweig! das heißt nicht lieben,
Läßt uns die Liebe klug.

Der alte und der junge Wein

Ihr Alten trinkt, euch jung und froh zu trinken;
Drum mag der junge Wein für euch, ihr Alten
sein.

Der Jüngling trinkt, sich alt und klug zu
trinken;
Drum muß der alte Wein für mich, den Jüngling
sein.

Die Schöne von hinten

Sieh! Freund, sieh! das was geht doch immer
Dort für ein reizend Frauenzimmer?
Der neuen Tracht Vollkommenheit,
Der engen Schritte Nettigkeit,
Die bei der kleinsten Hinderung stocken,
Der weißen Hals voll schwarzer Locken,
Der wohlgewachsenen, schlanken Leib
Verrät ein junges, artiges Weib.
Komm, Freund! komm, laß uns schneller gehen,
Damit wir sie von vorne sehen.
Es muß, trägt nicht der hintere Schein,
Die Venus oder Phyllis sein.
Komm, eile doch! — O, welches Glückel!
Jetzt sieht sie ungefähr zurücke.
Was war's, das mich entzückt gemacht? —
Ein altes Weib in junger Tracht.

Der Vetter und die Muhme

O fluche, Freund, nicht alles Wetter
Auf deinen eigensinnigen Vetter.
Schmilt er manchmal, so laß es sein,
Er hat ja guten Wein.

Auch fluche nicht der alten Muhme.
Man muß ihr Brummen, sich zum Ruhme,
Mit stiller Sanftmut übergehen.
Die Tochter ist ja schön.

Der Wunsch

Wenn ich, Augenlust zu finden,
Unter schattig kühlen Linden
Schielend auf und nieder gehe
Und ein hübsch Mädchen sehe,
Wünsch' ich plötzlich blind zu sein.
Wenn ich, Augenlust zu finden,
Unter schattig kühlen Linden
Schielend auf und nieder gehe
Und ein schönes Mädchen sehe,
Möcht' ich lauter Auge sein.

erlief vom Stabsarzt, daß der Schwerverwundete nur noch wenige Stunden zu leben habe. Da holte Eck seine Staffelei und malte den Tod. Den männlichsten: den Helden Tod. Mit dem Lächeln des Siegers auf den Lippen. Des Siegers über die beiden Geschwister Leben und Tod. Roland malte drauflos, und es schien, als habe er Angst, der Mann mit der Sense könnte schneller sein als er. Ein Meisterwerk war im Entstehen.

Plötzlich kam Leben in den Mann am Krankenbett. Seine blassen Wangen färbten sich rötlich, und aus seinen Augen, die in den Minuten vorher matt und fast gebrochen schienen, sprühte nun ein Feuer, daß Eck erschrak. Der abgezehnte Körper des Sterbenden bäumte sich auf. Die blutleeren Lippen formten sich zum Sprechen: »Du bist Roland Eck!«, sagten sie.

»Ja, Kamerad, — aber woher kennst du mich?« fragte Eck erstaunt.

Und leise kam es zurück von den Lippen eines Sterbenden: »Ich stand dir vor Jahren Modell zu deinem Bild »Das Leben«.

Die »verwerfliche« Straßenbeleuchtung

Ein kurioser Protest aus dem Jahre 1843 — »Straßenlampen machen die Pferde scheu«

Bevor sich zu Anfang des Krieges jeder sein eigenes »System« zurechtlegen mußte, mit dem er sich mit der Straßenverunklung auf seine besondere Weise zurechtfindet, hat man vielleicht manchmal ein wenig wehmützig der Segnungen der Straßenbeleuchtung gedacht. Wir hatten uns so sehr daran gewöhnt, daß wir sie als Selbstverständlichkeit hinnahmen. Wer da aber meint, daß die Einführung der Straßenbeleuchtung vor vielen Jahrzehnten unseren Vorfahren eine besonders große Freude gemacht hat, der täuscht sich. Ja, es gab Moralprediger, die sogar aus sittlichen Gründen diesem tech-

nischen Fortschritt ihre flammenden Protest entgegenschleuderten, wie aus einer Berliner Zeitung vom Jahre 1843 zu lesen ist: Es heißt da:

»Jede Straßenbeleuchtung ist zu verwerfen:

1. Aus theologischen Gründen, als Eingriff in die Ordnung Gottes. Nach dieser ist die Nacht zur Finsternis eingesetzt, die nur zu gewissen Zeiten vom Mondlicht unterbrochen wird. Dagegen dürfen wir uns nicht auflehnen, den Weltplan nicht hofmeistern, die Nacht nicht zum Tag verkehren wollen.

2. Aus medizinischen Gründen. Das nächtliche Verweilen auf den Straßen wird den Leuten leichter und bequemer gemacht und legt zu Schnupfen, Husten und Heiserkeit den Grund.

3. Aus philosophischen Gründen. Die Sittlichkeit wird durch die Gasbeleuchtung verschlimmert. Die künstliche Helle verschuecht in den Gemütern das Grauen vor der Finsternis, das die Schwachen von mancher Sünde abhält. Diese Helle macht auch den Sünder sicher, sodaß er in den Zechstuben bis in die Nacht hinein aushält.

4. Aus volkstümlichen Gründen. Öffentliche Feste haben den Zweck, das Nationalgefühl zu heben. Illuminationen sind hierzu vorzüglich geeignet. Dieser Eindruck wird aber geschwächt, wenn derselbe durch allnächtliche Quasi-Illuminationen abgestumpft wird, daher gafft sich der Landmann toller an dem Lichterglanz als der lichtgesättigte Großstädter.

5. Aus polizeilichen Gründen. Die Straßenbeleuchtung macht die Pferde scheu und die Diebe kühn.

6. Aus staatswirtschaftlichen Gründen. Für den Leuchtstoff, Öl oder Steinkohlen, geht alljährlich eine bedeutende Summe ins Ausland, wodurch der Nationalreichtum geschwächt wird«.

Ogled novega Kreishausa v Radmannsdorfu

Namenu ustrezno poslopje v nacionalsocialističnem stavbenem smislu

Pred nekaj časa smo poročali o posvetitvi novega Kreishausa v Radmannsdorfu po Steliv. Gauleiterju. Danes bomo poročali obširno o opremlitvi vsega poslopja, ki je bilo sezidano pod vodstvom dipl. arhitekta Ing. Williha Mohra iz Klagenfurta.

Arhitekt je imel nalog, da s prezidavo znatnega, slogovno pomešanega poslopja ustvari kulturno pomembno stavbo. Arhitektova dela ne moremo v tem pogledu zadosti oceniti, ne glede na vojne težave in razmere, katere so se morale premagati.

Ce vstopimo v Kreishaus, pridemo mimo prijavnega prostora in telefonske centrale v veliko stopnišče, kjer najprej zagledamo veliko stensko sliko, katero je napravila umetniška dvojica Besterlemer iz Klagenfurta.

Desno na stopnišču beremo: Reichspropagandaamt Kärnten, Zweigstelle Radmannsdorf. Ta urad je nastanjen v skupno 9 prostorih, pri čemer pa moramo vpoštovati, da vodi voda tega urada obenem Kreispropagandaamt Kreisa Radmannsdorf. Nasproti tem prostorom, ki se nahajajo vsi v pritličju, se nahajajo uradni prostori Kreisschulungsamta, Kreisorganisationsamta, Bannführungs HJ, Bannmädelführungs in Kreisfrauenschaften. Prostor so vsi zelo svetli in prijazni, skoro povsod je na mizi svež šopek poljskih rož in nikjer nimamo občutka, da smo v »delovni sobi«.

Po stopnicah z mogočno, masivno ograjo iz hrastovine pridemo v prostorno sprednjo dvorano, ki se nahaja v prvem nadstropju, ki služi obenem tudi za čakalnico. Posebno moramo omeniti umetniško izdelane lestence iz kovane železa, delo, ki je bilo izvršeno v Kropf, z originalnimi slamatimi sevnici. Ko se vsedemo tu za trenutek, zvemo nekoliko o zgodovini gradbe te hiše. Zemljišče, na katerem je sezidan Kreishaus, je bilo kupljeno leta 1913. Še pred prvo svetovno vojno je na tem zemljišču sezidala cerkvena občina v Radmannsdorfu stanovanjsko hišo. Med prvo svetovno vojno je služila od l. 1914. do 1918. samo vojaškim namenom. Po svetovni vojni je popolnoma pogorela. Nato je bila zopet pozidana in je bila na razpolago katoliškemu prosvetnemu društvu za njegove društvene prireditve. Po priključitvi Gorenjske k velikonemškemu Reichu je prešla lastnina hiše na Kärntner Volksbund. Že kmalu nato se je začela hiša prezidavati in popolnoma preurejevati.

V sobi Kreisleiterja je zasnoval arhitekt

tehnično in umetniško združitev vseh uporabljajočih umetnosti, da se prikaže naloga gradbe tudi ustrezno reprezentativno, ki kaže

vedno zopet v vseh posameznostih dograjene notranje prostore, kot v sobi Kreisleiterja, v kateri se nahaja poleg vzdane stenske omare med drugim tudi kovani kronski svetilnik iz delayniz kroparskih kovaških umetnikov, ki je pomembno rokodelsko delo. Poleg te sobe se nahaja majhna sejna dvorana, ki učinkuje radi do višine oken obloženih sten toplo in mirno. Nežno zeleno oblaženi stoli izražajo s svetlo opravo prav posebno prijeten in harmoničen barvni ton, ki učinkuje v nasprotju s poprej običajnimi neprijetno mrzlimi sejnimi sobami oblažiti in uradov zelo prijetno. V prvem nad-

stropju se nahajajo nadalje Kreisleiter, ki uporablja malo sejno dvorano od časa do časa tudi kot razpravno dvorano, Kreispersonalamt in Kreiskassenamt vsak s po dvema prostoroma, nadalje se nahajajo tu še shrambišče ter prostori za umivanje in toaleta. Severozahodno stran zaključuje veliki zborovalni prostor z malo predsobo, takozvano čakalnico. Ta veliki zborovalni prostor učinkuje v povečani meri radi svoje preprostosti in enostavnosti oblik. Prav posebno postanemo pozorni na veličastno masivno veliko govorniško mizo, ki je okrašena z umetniško izvrstnimi in dragocnimi rezbarijami. Eden izmed vrezanih rekov se glasi: »Was du auch tust um reiner, reifer, freier zu werden, du tust es für dein Volk.« (»Karkoli storiš, da postaneš čistejši, bolj zreli, bolj prost, storiš za svoj narod.«)

Iz zborovalnega prostora, ki z lahkoto sprejme sto oseb, se podamo v stanovanje hišnika, ki se nahaja v drugem nadstropju v izdelanem podstrešju. Obstoji iz velike prostorne kuhinje z zbiralnico za toplo in mrzlo vodo, iz spalnice, dnevnice sobe in otroške sobe, kot tudi iz pralnice s kopalnico. Poleg tega se nahaja v podstrešju še tujska soba za one strankine pristaše, ki pridejo od drugod h Kreisleitungi Radmannsdorf in kateri se ne morejo radi službenih zadev še isti dan povrniti v svoj službeni kraj. Posebno je treba omeniti še, da je vse stanovanje hišnika opremljeno z etažno napravo za kurjavo. Končno si ogledamo še kletne prostore, katerih je dvanajst. Tu opazimo razven prostorov s kotlarno za centralno kurjavo še vzorne prostore zaklonišča, za katerimi se nahajajo še razne shrambe.

V Kreishausu lastnem vrtu je poleg vodometa, kateri se nahaja sredi male lepo negovane trave, še namenu odgovarjajoča vrtna uta, ki služi za opoldanski odpočitek sodelavcev. Samo ob sebi umevno ima ta hišnik tukaj svoj kos zelenjadnega vrta, kateri je skrbno

obdelan in dobro izrahljen. Pozabilo se tudi ni na pokrito lopo za kolesa.

Naše poročilo ne bi bilo popolno, če ne navedemo tudi imen onih, kateri so s svojim delom bistveno pripomogli, da se je napravil ta res lepi Kreishaus Kreisa Radmannsdorf. V prvi vrsti moramo tudi tukaj omeniti še enkrat arhitekta Pg. Mohra iz Klagenfurta, kajti Kreishaus je njegovo delo v pogledu notranje in zunanje arhitektonike. Njemu so stali ob strani stavbenik Pangerz iz Veldesa, kateri je prezidaval hišo. (Hiša je bila deloma podrti, srednji del hiše je bil razširjen, fasada je popolnoma spremenjena, ostrašje pa je obnovljeno.) Tesarska dela je izvršil tesarski mojster Avssenek iz Werbnach pri Radmannsdorfu, elektrotehnična dela pa je prevzel M r a k iz Radmannsdorfa. Mlarska dela

K našim slikam:

Zgoraj: Kreishaus v Radmannsdorfu v svoji stari obliki, sredina: pogled v sejno dvorano, spodaj: sedanja stavba po prezidavi, o kateri poročamo v svojem članku. Bilder: Vičić

Roß Lennar:

Spremljevalec, ki ni nevaren

HUMORISTIČEN ROMAN

Nalog je dobila zasebna detektivska pisarna »Geyer in Fuchs« v roke predstojnika, da ga takoj reši z opazko: »Nujno! Odgovor s prvo pošto!«

Grozeče se pripravlja usoda za revnega, nič hudega slutečega Schwabeja. Kajti detektivska pisarna »Geyer in Fuchs« ima kakor velikan Arg sto oči in pokuka v najbolj sajave kote.

*

Werner je v Monacu podrl svoje šotore. Nič več se mu ni dopadlo. Niti rasna ple-galka ne.

V enoličnem naglem tempu pušča za seboj mesto za mestom in eno avtomobilsko cesto za drugo. Sklene, da bo voz doma prodal. Čemu tudi mu naj bo tak drag voz, če je zgrešil svoj namen. Za njegove prilike mu zadostuje štedljiv mali avto.

Aniti se popolnoma odreče. Vzlic prijaznim spodbudnim vrsticam, ki mu jih je zapustil Schwabe kot slabo tolažilo. Werner ni utopist. On ne nalaže samega sebe. Ve: Anito je zgubil. Njegovo dediščino je nastopil Schwabe.

Ravno Schwabe!

Morda ga Schwabe niti ni hotel varati? Ne, gotovo ne, Anita se je čisto navadno zaljubila v tega možakarja. Bržkone zaradi tiste proklete konjske dirke!

Schwabe se je upiral Anitini nagnjenosti, to je treba priznati. Toda vsega je

enkrat le konec. Sicer pa mu te zadeve ni več mar. Usoda se je odločila proti njemu. Njegov verjetnostni račun ni obveljal. Konec. Pika. Pozabiti! Treba se je zadovoljiti z dejstvi.

Kaj neki je postalo z Ursulo? Ursula je bila revna, in Anita neizmerno bogata. To je razlika. Sicer bi se bil poročil z Ursulo. Bodočnost bi se bila takrat zasukala čisto drugače.

To je nov problem.

Kako se bo zasukala? Ali se more po vsem tem, kar se je zgodilo, še pokazati pri Soltmannovih? Sklene, da za zdaj ne bo zahajal v klub, da ga ne bi vlekli. Trdil bo, da ima nujne posle. Treba je nekoliko počakati.

Svidenje z njegovim družabnikom Rabejem mu povzroča mučno neugodje. Rabe ga sprejme z odprtimi rokami in se dere že od daleč: »No, moj dragi? Kje je nevesta? Kje bo naložena dota, po kakšnih obrestih?« Rabe je rekel to z dobrim namenom, a je pri Wernerju slabo naletel:

»Pusti me pri miru!« zarjove nad njim in mu ledenomrzlo kaže hrbet ter se do ušes marljivo zakopije v prašne spise.

Rabe (krokar) je zopern ptič.

*

Schwabe spi v fini hotelski sobi.

Drugo jutro se da zbuditi ob prvem petelinjem petju, kakor je bil prav za prav navajen v Wingendorfu.

Vtem ko njegovi trudni sodržavljani v sosednih sobah še sladko sanjajo, si da Schwabe klockati v grlo blagodišečo ustno vodo, tako da planejo obžalovanja vredni sanjači zaradi tega živce morečega šume

iz postelje in brez moči in na tihem milo milo prosijo za skorajšnji konec te grozovite muke.

Schwabe ne sluti nič o trpljenju, ki ga on razširja med ljudmi. Gre se kopat. Brije se. Frotira se. Dela proste vaje pri oknu. Pregleda hlače, suknjo, srajco, samovzemico, ovrtnik, čevlje in klobuk. Vse je v redu. Tako tudi mora biti. Skrbno se obleče.

Ob desetih je popolnoma pripravljen. Ob enajstih pozvoni pri Soltmannovih na portalu iz litega železa, držeč rože v roki.

Maksimilijan mu odpre in se mu globoko prikloni. Mladi gospodar se vseli. To je tudi za Maksimilijana velik trenutek. Priklon je bil zategadelj posebno globok.

Preden pride Schwabe po stranskih stopnicah navzgor, mu že prileti Anita nasproti. To povzroči, da se mu premakne zavratnica. Maksimilijan si dovoli, da mu jo uredi.

»Hvala«, se zahvali Schwabe.

In Maksimilijan se zahvali za ta »Hvala« z drugim priklonom. Saj je vendar v službi pri gosposki in ve, kaj se spodobi.

Zgoraj stojita oba konzulova, on in ona. Tati ga pozdravi očitno z velikim veseljem: »Dobrodošel v naši hiši, gospod profesor!«

Pri takem pozdravu zastane Schwabeju od strahu zelo čedno pripravljeni nagovor. Profesor? Saj res, v tej hiši uživa ugled profesorja. Kako mučno. Toliko da zajecija svoj pozdrav in od same zmede bi bil skoro konzulu poljubil roke.

Stara dva mu ne zamerita njegove zadrege. Nasprotno, to ga napravi simpatičnega. Tako je vedno, če se človek zaroči,

so izvršili trije mlarski mojstri iz Radmannsdorfa, Supan, Presterl in Mohoritsch. Posebno je treba omeniti delo znanega mlarskega mojstra Pg. a m a n n a iz Neumarkta, ki je opremil zborovalni prostor, sejno sobo in sobo Kreisleiterja. Hohelitsadlerja nad hišnim vhom in štukaturna dela je izvršil podobar Beres iz Villacha. Rezbarska dela so od znanega rezbarja Kuchowskyja iz Reifena pri Veldeu. Tudi znani kroparski umetnostnikovači so se izkazali s svojimi lestenci, stenskimi svetilniki in še z drugimi deli. Kot izvrstno moramo označiti tudi delo slikarskega mojstra Jemza iz Veldesa. Za stensko sliko v sprednjem prostoru pritličja so pridobili, kot smo uvedoma že nekoliko omenili, znano umetniško dvojico Besterlemer iz Klagenfurta. Nadalje je treba omeniti dela kleparskega mojstra Menzingerja, ključavničarskega mojstra Sartorija, tvrdke Büttlinghaus iz Villacha in kroveca Fleischmanna iz Klagenfurta.

Končno omenimo besede Kreisleiterja dr. Hochsteinerja, ki je v otvoritvenem govoru Kreishausa rekel: »Gorenjsko rokodelstvo je zopet dokazalo tukaj pri gradbi Kreishausa NSDAP svoje veliko znanje. Tu smo zopet doživeli, da lahko gorenjski rokodelci pri ustreznem duhovnem in umetniškem vodstvu doseže nekaj popolnoma izvrstnega.«

Werner Lilling

Zaskrbljenost zaradi lakote pri Sovjetih

Madrid, 28. septembra. »Obupni položaj živil v Sovjetski zvezi in v Čungkingškem Kitajskem povzroča v Zedinjenih državah največjo zaskrbljenost«, brzojavlja po kablnewyorskli dopisnik listu »Ya«. V raznih pokrajinah Sovjetske zveze je že izbruhnla lakota. Severna Amerika je že izpolitičnih in propagandnih razlogov skušala ublažiti to stisko; tako je še v četrtek izjavil upravitelj posojil in zakupov Stettin.

Državni zaklad USA tiska bankovce lir

Lizbona, 28. septembra. Po poročilu »New York Timesa« tiska državni zaklad USA neizmerne množine bankovcev lir. Ta denar sprejmejo angleške čete, ki se bojujejo na italijanskih tleh. Na ta način hočejo židje v USA razvrednotiti italijanski denar in pokupiti vse v zasedenih ozemljih.

„Osvoboditelji“ na delu

Pariz, 28. septembra. Zahodnofrancosko mesto Nantes so angleško-amerikanski bombniki v četrtek dvakrat napadli. Prvi napad se je vršil predpoldne, drugo bombardiranje pa je bilo v večernih urah. Pariški časopisi poročajo, da so bile stanovanjske četrti v središču mesta znova težko zadete. Število mrtvih še ni znano, zdi se pa, da je zelo visoko. Pri težkem napadu na Nantes pred enim tednom, je prišlo, kakor smo že poročali, nad 700 oseb ob življenje.

Ukrepi, ki jih je napovedal ministrski predsednik Tojo glede popolne mobilizacije japonskega naroda se izvajajo tudi na Formozi in Koreji.

In Anita od same sreče ne ve, kaj bi počela. Kakor splašen golobček teka po stanovanju okrog. Naraje bi se bila Schwabeju usleda v naročje.

Schwabeja povedejo v sobo za gospode, in komaj se je usled, že zopet vstane in začne:

»Milostiva gospa, gospod konzul. Prav za prav sem hkrati prišel — gospa konzulova ve, kaj bo zdaj sledilo. Ona uživa ta enkratni trenutek v življenju matere s ponosnimi potezami. Profesor snubi njeno hčerko.

Konzul preskusi mladega moža in se veseli njegove brezhibne preprostosti. Pravi človek je ta profesor.

— sem hkrati prišel, najudaneje, da zasnobim vašo spoštovano gospodično hčerko.

Dovršeno je.

Konzul gre proti Schwabeju, ga prime za roko in reče:

»Gospod profesor, pripravljena sva že na to. Še enkrat vam izrekam najpriznanejšo dobrodošlico.«

»Hvala«. Schwabe je globoko ganjen. Tudi gospa konzulova prišumi k njemu, in on ji še enkrat vljudno poljubi roko.

Gredo h kosilu.

Na mizi postavljene jedi so izredno izbranega okusa. Gospod konzul nagovarja Schwabeja med jedjo z »gospod profesor«, in njegova bodoča tašča gre celó mal korak naprej in ga titulira: »Ljubi doktor«. Vsakikrat pretrese to Schwabeju mozga in kosti.

(Dalje pril. injič.)

Kreis Krainburg

Krainburg. (Ščitite naše koristne ptice.) Ko se bodo 1. oktobra začele tu all tam brakade, boste našli na jate ptic seliv, ko bodo počivale v zavetju gozdnih robov in travnikov. Nikar jih ne preganjajte, ne streljajte jih. Pustite jim odmor, da si te na ta način zapomnijo naše kraje in nas še in še obiščejo. Košček mesa, ki ga dobiš od ptice, te ne bo zveličal. Dostikrat pa se zgodi, da mnogo nastreljenih in ranjenih ptic omaga med letom in postane tako žrtev roparic, katere se dostikrat lotijo tudi zdravih ptic vsled tega.

Selzach. (Sprememba na občini.) Dosedanji občinski komisar Meister der Gendarmerie in vodja orožniške postaje Max Mayer je odločil županstvo radi obolevnosti in radi preobremenosti z delom kot orožniški vodja. Na njegovo mesto je bil postavljen domačin kmet Matthias Schmidt. Matthias Schmidt je dober delavec. Vodil je že razne urade v častni službi.

Kreis Radmannsdorf

Radmannsdorf. (Vzgojitelji so zborovali.) Te dni se je vršilo v sejni dvorani Landratsamta zborovanje šolskih vodij Kreisa. Na mesto v Wolfsberg poklicane Schulrata E. Kolniga z vodstvom poslov poverjeni meščanski učitelj Sebastian Jerolitsch je pozdravil na zborovanju zastopnika Landrata dr. Marcharta in referenta za poklicne šole pri Reichstatthalterju šolskega ravnatelja Augusta Bürgerja. Slednji je govoril o ustanovitvi poljedelske poklicne šole in načinu pouka v prihodnjem šolskem letu. Ravnatelj meščanske šole Julius Reinisch iz Neumarkta je podal vzpodbudo za napravo šolske kronike, kateri je pripisovati posebno važnost v teh ozemljih. Kreisleiter dr. Hochsteiner, ki je h koncu govoril zbranim vzgojiteljem, je podal pregled o položaju na Gorenjskem in sosednjih ozemljih, je opozoril na naloge šole in je posebno poudaril, da je odločilne važnosti mišljenje in pripravljenost do dela članov NSDAP in nemških rojakov za razpoloženje na izpostavljenih postojankah. Vzgojitelji in vzgojiteljice so sprejeli njegova izvajanja z velikim zadovoljstvom.

Kreis Stein

Woditz. (Otroški vrtec.) Pred tedni po NSV otvorenju otroški vrtec je bil sedaj teden dni zaradi obolevnosti otrok na davici zaprt. Od 20. 9. 1943. je otroški vrtec, ki je pod vodstvom dobrih in vestnih rok, zopet odprt. Ta ustanova zelo dobro služi materam, ker so njihovi malčki preko dneva v varnih rokah in dobro oskrbovani.

Rodbinska kronika iz Gorenjske

Krainburg. Rojstva: Theodora Maria Medwed, Krainburg; Aleksander Jarz, Krainburg; Stanislaw Trobetz, Krainburg; Maria Mochor, Krainburg; Johann Pauschek, Krainburg-Wart. — Umrla: Maria Schetina, Krainburg-Wart. — Poročili so se: Thomas Godetz, Lanische, in Katharina Kristan, Jartschadolina; Franz Kuralt, Salfitz, in Antonia Dolenetz, Unterfeichting; Walter Mäser, Krainburg, in Margarete Frieda Pabst, Krainburg; Cyrill Krek, Krainburg, in Franziska Ganter, Krainburg-Wart; Johann Vogler, Krainburg-Falkendorf, in Ida Kropel, Krainburg; Andreas Schorli, Krainburg-Grubendorf, in Maria Jerschlin, Krainburg; Johann Emmrich Schweiger, Ma. Maat, in Herlinde Macek, Hölfein.

Landesbauernführer na Gorenjskem

Landesbauernführer se je mudil te dni s svojima sodelavcema dr. Santnerjem in dr. Kulturerjem na Gorenjskem. Na skupnem službenem razgovoru vodij gorenjskih Erntungsamto in njihovih Stabsleiterjev so obravnavali vsa tekoča vprašanja proizvajanja in prodaje.

Naši vojaki pozdravljajo

Iz neke garnizije v Reichu pošiljajo pozdrave svojim staršem, bratom, sestram, prijateljem in prijateljicam sledeči gorenjski fantje-Grenadirji: Stergar Blaž, Zwetec Johann, Marolt Stanko, Putz Slavko, Gasperin Marjan, Gatetz Karl, Mertel Andrej, Benet Marko, Grobotoč Mihael, Rupnik Matko, Polanec Lovro, Kajfer Feliks, Aroh Johann, Odar Josef, Skantar Anton, Supanz Martin, Hodnik Stanko, Germ Franz, Hodnik Milan, Rosman Franz, Menzinger Johann, Janscha Anton, Ambroschitz Jakob, Burja Franz, Poldi Johann Dobrawetz Josef, Sodja Jakob, Sodja Silvo, Zuznar Poldi, Zimar Poldi, Mischik Mario, Makovetz Josef, Koschenina Josef, Katzin Josef, Erjawschek Anton, Grebenschek Leo, Markun Johann, Prikerschnik Aloiz, Milnar Andrej, Weit Rado, Golob Franz, Kobler Johann Jenstrle Johann, Razgon Johann, Zun Johann, Mathiasch Johann, Branković Peter, Robas Aleš, Rakowetz Gasper.

Iz druge garnizije so se pa oglasili s pozdravi vsem Gorenjcem in Gorenjcem, sledeči gorenjski kanonirji: Milner Johann, iz Wart, Zudermann Franz, iz Badendorf, Omeltz Paul, iz Unter Pernitsch, Suppan Josef iz Oberfeld, Sirz Franz, iz Hotemasch, Klobous Martin iz Laak, Pokorn Franz iz Laak, Schwegel Anton, iz Goritsche, Rogel Ferdinand iz Naasautsch, Schorgo Stanislaw, Wald-Sawe, Waschner Walentin iz Gaberg, Koroschetz Johann, iz Roditz (Domschale), Nowak Paul, iz Krainburga, Nowak Zorislav, iz Krainburga, Gogala Friderik, iz Krainburga, Lodniker Nikolaus iz Krainburga, Soklitsch Boris iz Krainburga, Pogatschnik Walt, Sawe-Vorstat, Konjar Aleksander in Krainburga.

Prve učenke so zapustile Politsch

Prva zaključna slovesnost Landwirtschaftsschule Politsch na Gorenjskem

Te dni je obhajala Landwirtschaftsschule Politsch v Kreisu Radmannsdorf na Gorenjskem zaključno slovesnost prvega oficelnega dekliskega letnika. Voditeljica šole, gđe. Krumpholz je pozdravila v slavnostno okrašen dvorani Kreisleiterja dr. Hochsteinerja, Landesbauernführerja z njegovimi sodelavci, zastopnika Reichstatthalterja in mnoge navzoče goste. S prisrčnimi besedami se je poslovila od učenk, ki so prišle iz Kreiso Radmannsdorf in St. Veit v Politsch. Predočila jim je njihove naloge kot kmetice in mater v družinskem življenju in v kmečki skupnosti. Smiselni reki in pesmi pokreta so pokazali na očiten način duh šole. Ena izmed učenk je predavala o tem, kar se je naučila. Druga je pripovedovala o dnevu v šoli druga pa se je zopet zahvalila v imenu učenk gđe. Krumpholz, strokovni učiteljici Mayerjevi in ostalim učenim učem kot tudi uradom. Neka Gorenjka se je zahvalila prav posebno v imenu svojih tovarišč. Po pesmi: »Erde schafft das Neue« je povzel besedo Stabsleiter Mayr, nadomestujoči vodja Ernährungsamta Radmannsdorf, ki ima največje zasluge za ustanovitev šole. Pokazal je na težave, katere so se morale premagati in je poudaril, da se je vendar posrečilo, da je dobila prvotno prazna hiša vsebino in življenje in združila dekleta v skupnost, ki bo utemeljila dober glas šole.

Kreisleiter dr. Hochsteiner je poudaril pomen šole in je posebno opozoril, kako lepo in smiselno je, da tu skupno živijo kmečka dekleta iz Altgaua in Gorenjske. Ustrezno odločilnemu pomenu kmetijstva za narod in državo ima politično vodstvo posebno razumevanje za izobrazbo kmečke mladine. Zagotovi-

tev prehrane je postala sedaj v vojni odločilen faktor za končno zmago.

Landesbauernführer Huber je nato poudaril obe nalogi, ki jih mora izpolniti Landwirtschaftsschule napram kmečki mladini. Strokovna izobrazba je prav posebno važna; kajti, če je pred 100 leti moralo 80 odstotkov kmečkega prebivalstva prehraniti ostalih 20 odstotkov, se je to lažje premagalo kot sedaj, ko mora 17 odstotkov kmečkega prebivalstva prehraniti ostalih 83 odstotkov. Večji kot strokovno-gospodarski, je politični in kulturni pomen šole. Z vplivom šole bo sedaj zopet prežeta vas z zdravim kmečkim mišljenjem. Landesbauernführer se je prav posebno zahvalil učiteljicam za njihovo trudapolno delo, ki so ga vršile tukaj na šoli v službi kmečkega ljudstva.

Po kmečkem reku učenk je končno govoril ing. Wagner, Schulaufsichtsbeamte Reichstatthalterja. Seme in žetev sta v kmečkem življenju vedno odločilna. V Landwirtschaftsschule Politsch je bilo vsejano seme in s končanim tečajem je prišla prva žetev. Šola v Politsch se vzporeja s šolami Kärntna in bo na tej podlagi nastala dobra tradicija. Posebno se je zahvalil Kreisleiterju, Landesbauernführerju, učiteljicam, prav posebno pa Stabsleiterju Mayrju za njegovo neumorno delovanje za ustanovitev šole.

Dekleta so vodila svoje goste po razstavi in so izročila častnim gostom krono in venec žetve kot znak povezanosti. Ogled šole je pokazal gostom, kaj vse se je storilo in učilo. Po kratki prisrčni zabavi so nastopili gosti in dekleta, da snamejo zastavo. Pri tem so objubile, še enkrat, da bodo to, kar so se naučile v teh mesecih v šoli, ponesle ven na kmetije in v vasi naših kmetov.

Angleška paličasta zažigalna bomba

Angleško letalstvo najbolj uporablja paličasto zažigalno bombo. Mečejo jo v taki množini, da lahko pride na eno hišo do 25 takih zažigalnih bomb. Vsako posamezno bombo je treba uničiti. Lahko je ostala na podstrešju, morebiti ga je prebila in povzročila v gornjih nadstropjih ogenj, lahko pa pade tudi naravnost skozi okno v stanovanje. Uničenje zahteva spretnosti, previdnosti in srčnosti. Pogasiti je treba vse zažigalne bombe še predno so zaletele večji ogenj. Ena sama paličasta zažigalna bomba, katere ni bila pravočasno odkrita in ugašena (morda se je zasedla na strešnem lemežu), lahko zažge celo hišo, zato je treba, da hišo gasilstvo zopet in zopet, tudi med napadom, preišče podstrešje in stanovanjske prostore, če ni kje kaka zažigalna bomba.

Zažigalne palice so nad pol metra dolge, daljša spodnja polovica v temni železni barvi. zgornja vodilna naprava iz svetle lahke kovine. So različni tipi, med njimi falci z razstrelnim nabojem, da se otežkoči približanje do zažigalne bombe. Zažigalna bomba se vžge pri udarcu. Nad sredino šviga skajočel plamen iz male odprtine. Zažigalna snov, rjav stisnjen kovinski prah, (termit) zgori z visoko vročino (ca. 2000 stopinj). Ovojni material (elektron) se pri tem stopi in tudi gori.

Goreča paličasta zažigalna bomba se ne more pogasiti direktno z vodo ali popolnoma udušiti s peskom. Najbolje je, da se okolica za-

žigalne bombe in tla močno namočita z vodo, da ne začne goreti. V gorečo maso ne smemo brizgati z ostrim curkom vode, ker se sicer razleti in ogroža bolj oddaljena mesta. Druga možnost uničenja je ta, da se pokrije zažigalna snov z mokrim peskom in vse skupaj dene v posodo ali čeber, ki sta napolnjena z vodo in peskom in ki naj bosta, če možno vedno pripravljena. Vsebinska čebra se lahko nato s potrebno previdnostjo iztrese skozi okno na ulico ali vrže v veliko kad, napolnjeno z vodo.

Pri uničevanju paličastih zažigalnih bomb bo važna, da po možnosti uporabimo kritje, (lesen ščit ca. 1 cm debel, polomljeno mizo, zidni napušč, ev. vrečo s peskom), da se zavaruje pred na okoli vrženim zažigalnim delom, odn. pred železno glavo, ki bi morebiti eksplodirala.

Do predkratim je bilo odrejeno, da se počaka po udarcu paličaste zažigalne bombe najprej 5 minut za kritjem, če bi morebiti bomba eksplodirala. Pri veliki množini zažigalnih palic pa je potrebno, da se lotimo takojšnjega uničenja zažigalnih bomb na opisani način, ker bi sicer ne mogli preprečiti, da se ne bi požar zelo razširil. Če padejo zažigalne palice n. pr. v tovarne itd., blizu za vojnovažnih zalog, nevarnih zavoljo ognja, mora takoj nastopiti požarna straža in lastnoročno odstraniti zažigalne palice ali jih napraviti neškodljive.

Pionirji so res vražji ljudje

Čarovnije v pragozdu — Uspehi pionirjev na vseh frontah

44-PK. Ni jih mogoče prehlaviti — kakor se je izjavil Oberst nekega pehotnega polka, ki se je nahajal v prvih črtah. »Kajti vse znajo, vse zmorejo in vse vedo. In pred vsem: vedno imajo uho ob srcu vojne.«

Je pač tako. Poznajo vsak glas in vsako očitovanje vojne, vedo za vsako izpremembo njenega tehničnega izraza. Opazijo z gotovim instinktom tudi najmanjše difereciacije v njihovih optičnih in akustičnih oblikah in bliskoma reagirajo. Njihovi pozornosti ne uide nobena, pa še tako neznanca izprememba v ničjevi deželi ali v zaledju glavne bojne črte. Nekaka izprememba v prostoru je mogla nastati zaradi uporabe orožja, ta je pa lahko migljaj za to, da je v teku prikrito boljševiško zlodejstvo. In tega nikdar ne zmanjka, kot vemo iz skušnje. Pionirji gledajo radi tega vojni ostro na prste in s posebno preciznostjo takrat, če hoče postati zahrbtna.

V svetovni vojni se je začelo

Marsikateremu vrlemu pionirju iz svetovne vojne so se zelo odprle oči, ko se je seznanil ob začetku te vojne z metodami sovražnega četništva. Kajti že na Westwallu se je začelo. Z minsko vojno...

V svetovni vojni smo že veliko skušili. V Argonih, v Vogeskem gozdu med Maso in Moselo je zadobil boj v postojankah radi minske vojne svoj poseben izraz. Bil je hud, zvižaj poln boj. Uspela je samo stranaka, ki je razumela prekrižati kombinacije in poteze nasprotnika in se boriti proti njim s še bolj premetenimi metodami. Velikanska razstrelitev v loku Wytschaete, največja v svetovni vojni sploh, s katero je bila uničena postojanka enote precej-

šnih izmer z enim samim pritiskom na gumb, je tvorila višek in zaključek boja, ki sta ga bili obe strani z največjo srditostjo.

Kopanje minskih rovov je tvorilo v svetovni vojni glavni del nevidnega boja. Minska polja so bila le manjšega pomena. Skoro ni bilo nezavarovanih mest v strnjem sistemu obrambnih črt. V nasprotju s tem je bila ničjeva dežela med Westwallom in in Maginotovo črto naravnost idealno polje za minsko vojno.

Na Westwallu se je torej začelo in je bila samo uvodna predigra, predokus tega, kar se bo zgodilo zahrbtnosti in brutalnosti v boju s Sovjeti. Tega sovražnika moramo poznati, če se hočemo ubraniti presenečenju. Že v španski državljanski vojni je pokazal svoje karakteristične talente. Finska zimska vojna je končno razjasnila vse: Od tega nasprotnika se vse lahko pričakuje...

Čarovnije v pragozdu

Prav nobenega dvoma ni o tem, da so izvršili naši pionirji v dveh vročih poletjih navala obuševanja vredne največje storitve. Mostovi, ceste in bunkerji so vendar njihovo najbolj navadno vojno rokodelstvo. Sebastopol je tvoril glavno preizkušnjo mojstrskega napada pionirjev. Tudi tam, kjer nimajo na razpolago zadosti pomožnih sredstev, kot n. pr. v močvirjih Volhova ali v Karelijskem pragozdu obvladajo celó nezasišeno težke situacije in so iznajdljivi, da bi človek kaj takega od njih niti ne pričakoval.

V Kareliji so transportirali velik parnik 30 ton brez dvigal ali motorične sile po širnih potih od jezera do jezera. Tehnična

umetnija. Na nekem ribiškem otoku so pričarali iz soda za bencin peč, katero bi rad gradil celó Siemens tudi brez električnih agregatov. Da, če bi bili samo nasipi iz krepeljcev, katere grade, ali rovi, hodniki, jarki, utrdbe, bunkerji ali še vseh drugih 1000 stvari, ki določajo obraz tehnične vojne — že samo to obvladanje tehničnih težkoč bi popolnoma zadostovalo, da jih kvalificiramo s pojmom »vražji ljudje«.

Pa se vendar premika!

Če stoje grenadirji brez sveta in pomoči poleg oklopnjaka, ki se je pogreznil do stolpa v močvirje, glasno kličejo pionirje na pomoč — kot se je to zgodilo že v tisoč primerih. Oklopnjaku pomaga lahko samo še čudež. Pionirji uresničijo ta čudež. »Lahko napravimo«, menijo z optimizmom Karelijskega pragozda. V presenetljivo kratkem času zgradijo na desni in levi ob pogreznjenem železnem kolosu visoke nasipe iz krepeljcev, kamor zategnejo težke vlačilne stroje. Ze celo noč traja in so se strašno trudili z dvigali, verigami in prijemi strojev. Toda, pa vendar se premika! In zjutraj je bil popolnoma izvlečen iz blata.

Da, če bi bilo samo to! Noben pionir ne bo govoril o trikrat prekleto vojni v pragozdu. Kaj pomenijo že brezpotna močvirja in vratolomne vožnje in pohodi na utrudljivih nasipih iz krepeljcev, ali kaj pomeni že krvičelna kuga rojev mušic in kaj so že noči brez spanja? Važna je samo minska vojna, ona nevidna vojna, ki vse prekaša. Mine pred in za glavno bojno črto, mine v vmesnem prostoru v ničjevi deželi, v močvirjih, močvarah, mine na stezah, potih in cestah. Mine na drevesih in bunkerjih. Mine vsepovsod naokrog. Kjer jih včeraj še ni bilo, so danes že tam. Kjer kopljejo okrog odkritih strahopeten lok, je zjutraj že lok sam okužen.

Neprestana peklentstva.

Tu prvi voz po cesti na fronto. To jutro je že drugi ali tretji. Če bi bil prvi, bi se samo z največjo previdnostjo počasi premikal. Tako pa — prvi je že vendar celih 15 minut pred njim. Že na prihodnjem ovinku se raztrgajo plohi, razcefrajo stroji in ogrode avtomobila. Psihologičen trik, tako da je treba uporabiti absoluten občutek varnosti voznika.

Na stezi pred postojanko leži ponoči položena mina. Namenjena je ogledniški četi, ki se vrača v jutranji zori nazaj. Imeti že moramo čut naših vojakov, ki se je obrusil v dolgi praksi, da jo odkrijemo. Domnevajo jih in jih takoj vidijo. Jasno, da jih obidejo. Treba je stopiti samo korak na desno ali na levo v grmovje. Toda nihče ne bo storil tega koraka. Kajti jasno je, da bo pri tem koraku počila mina, kot bi se vrgl strupen modras, in se razpoči/tuleč in meče stokratno smrt okrog sebe.

In vendar, pionirji bodo odstranili to mino in pionirji bodo skrbeli za to, da bodo pripravili rafiniranemu nasprotniku še bolj spretno nastavljen presenečenje. To je svojevrstna in nevarna vojna. Tako je padel Oberfeldwebel M., ker je en samkrat pozabil, da je od tega nasprotnika možno pričakovati vse. Padel je, ko je hotel spraviti na varno hudo ranjenega boljševika. Boljševiki so minirali svojega lastnega, še živečega tovariša.

44-Kriegsber. Dr. Hans Schneider-Bosgard.

Zgodbe brez politike

»Ptičji ljudje« na Velikonočnih otokih

Nek portugalski raziskovalec, ki se je vrnil tik pred izbruhom vzhodnoazijske vojne domov s potovanjem po Velikonočnih otokih, poroča o originalnem prazniku, katerega obhajajo vsako leto domačini in ki je zvezan z velikim iskanjem jajc. Tega se ne udeležujejo, kot pri nas v mirni dobi o Veliki noči, otroci, temveč samo odrasli. Tekmujejo za to, kdo najde največje jajce ptičja mantuara. Mantuara je svet ptič domačinov Velikonočnih otokov, in kdor najde največje jajce tega ptičja, ta je deležen največjih časti. Najprej postrežejo zmagovalcem vse lase, nato mora živeti celo leto v vsej samoti in če se povrne, je »ptičji človek«, najčastnejše odlikovanje, kar jih poznajo na Velikonočnih otokih.

Pernati krojač

Redko bitje je indijski krojaški ptič, ki se mora zahvaliti za svoje ime umetnosti, katere sicer ne dobimo pri pticah. Zna namreč šivati. Doma je v pradomovini bombaža, v Indiji in Južni Kitajski. Splete si svoje gnezdo iz bombaža, pri čemer si napravi najprej trdno nit in nato zveže dva lista, ki sta si blizu. Pri tem se poslužuje svojega kljuna kot »šivanke«. Z njim prime za nit, in prebode s njim drug na drugega položena roba listov, potegne kljun nazaj in povleče nit na drugi strani. Svoje trudapolno šivanje nadaljuje tako dolgo, dokler nista oba lista — nalikujoč vreči — sešita. Končno mehko nagači to originalno šivanje še s bombažem in gnezdo je gotovo.

Tako se je končala Jugoslavija

Spisal Danilo Gregorić Copyright 1943 by Wilhelm Goldmann Verlag in Leipzig 3

Ustanovi se skupna vlada, sestoječa iz po šest zastopnikov vsake izmed obeh strank. Srbski ministri zaprisežejo v roke srbskega regenta, ministri iz krogov narodnega sveta pa v roke dra. Korošca. Zunanje politične zadeve in vojno ministrstvo naj bi bile skupne, vse drugo naj bi pa vodili v Belgradu in Zagrebu ločeno. Skupna vlada bi morala ukreniti vse potrebno, da se organizira skupna država.

Tako so se ločili zastopniki. Pašić se je s svojimi ljudmi odpeljal v Pariz, Korošec pa je sledil dva dni pozneje. Sedaj je šlo za tem, imenovati nove ministre.

Do tega pa ni prišlo. Dogodki so šli drugo pot, in ženevska pogodba ni nikdar stopila v veljavo.

Drugo poglavje.

Skupno kraljestvo se poraja.

28. november je bil hladen jesenski dan. Sava je valila svojo rumeno, umazano, po jesenskem dežju skaljeno vodo do Donave in se z njenimi valovi pomešala pod zidovi Kalemegdana. Stara trdnjava, ki je bila dobila svoje sedanje obličje po načrtih maršala Vaubana, je v svoji dolgi zgodovini videla že veliko sprememb in veliko vojn, veliko slovesnosti in veliko sprejemov ter slovesa. Nekoč je bila mejna točka med malo Srbijo in veliko Avstro-Ogrsko. Njej nasproti se dviga na zemunskem griču stolp Hunyadi Janosa, na čegar najvišjem vrhu se vidi, kakor da bi z mečem optan orel zletel proti Zagrebu. Spomenik so postavili o priliki slavlja 1000 letnice ogrske države Madžari, ki so takrat imeli Zemun.

Tisti dan je bil stari Kalemegdan s svojimi, pod njim skritimi malimi in primitivnimi pristaniškimi napravami okrašen z zastavami in girlandami. Sava naj bi enkrat prenehala biti mejna reka. Odposlanstvo narodnega sveta v Zagrebu, na čelu s Hrvatom drom. Antonom Pavličem in s Srhom Svetozarom Pribečevićem, je bila dan popreje prišla v Zemun in bila to jutro slovesno prepeljana v belgrajsko luko. (Zdravnik in politik dr. Ante Pavlič, ki je imel znamenito vlogo pri ustanovitvi jugoslovanske države in pozneje tudi kot predsednik jugoslovanskega sena, se ne sme zamenjati z istoimenskim vodjo pokreta ustašev in Poglavnikom neodvisne hrvatske države.)

Med ženevsko konferenco in odhodom delegacije zagrebškega narodnega sveta je bilo minilo komaj nekaj več ko dva tedna. Ta kratka perioda pa je zadostovala, da so bili do kraja izpremenjeni ženevski sklepi in s popolno jasnostjo ter nedvoumnostjo začrtane vse tiste težkoče in različnosti mnenja, ki so bile položene v zibelko skupne države Srbov, Hrvatov in Slovencev.

To, kar se je pripetilo med 11. in 27. novembrom, je že popolnoma jasno pokazalo

fronte, katerih spopad je odločilno spremljal usodo države Jugoslovancov, od njenega rojstva do njenega konca. Pašić, ki je bil le pod vplivom Vesnića, za katerim je zopet stal pritisk Raymonda Poincaréja, je pristal na sestavo skupne vlade kraljevine Srbije in države Slovencev, Hrvatov in Srbov, je moral odstopiti. Prevelika je bila opozicija proti ženevskim sklepom, ki se je pojavljala tako med srbskimi politiki kakor tudi pri srbskih članih zagrebškega narodnega sveta.

Trije najvažnejši člani vlade starega Pašića, Protić, Djuričić in Trifunović so bili takoj, ko so bili zvedeli za vsebino v Ženevi sklenjenega dogovora, javili Pašiću svoj odstop. Pogodba je bila za nje izraz preziranjaja velikih zaslug Srbije za osvoboditev Jugoslovancov. Protić je celo trdil, da je določba o zaprisegi pred narodnim svetom zločin. Za Protića sta bila dr. Korošec in Trumbić nasprotnika jugoslovanskega zedinjenja. Imel je poročila Srbov iz monarhije. Iz teh je sklepal, da bi se skupna država brez posebnih sitnosti lahko ustvarila s priznanjem večjega deleža in večje avtoritete Srbije, pri čemer bi bila popolnoma nepotrebna vsa tista določila, ki so pou-

Pašić hoče uganjati velesrbsko politiko

Ko sta dr. Korošec in Trumbić prišla v Pariz in se zglasila pri francoskem zunanjem ministrstvu Pichonu, da mu sporočita temelje pogodbe, na katerih naj bi bila zgrajena skupna država Srbov, Hrvatov in Slovencev, ju je ta presenetil z izjavo, da je ravnokar dobil od Pašića obvestilo, da je smatrali ženevske sklepe kot brez vrednosti. Na ta način so zvedeli zastopniki narodnega sveta in jugoslovanskega odbora, da je Pašić umaknil dani podpis.

Sedaj je stari srbski državnik znova poskušal izvršiti svoje prvotne namene: razširiti vpliv in oblast srbske vlade tudi na ona ozemlja, ki jih je obsegala država Slovencev, Hrvatov in Srbov. Tukaj se je tudi zlasti opiral na poročila srbskega vojaškega zastopnika v Zagrebu, ki je bil svoji vladi sporočil da zavzema večina strank v narodnem svetu stališče, naj se ustvari enotna in nedeljiva država skupaj s kraljevinami Srbijo in Črno goro.

Tako je sedaj Pašić dne 18. novembra, torej en tedej po podpisu ženevske pogodbe, pozval kraljevine narodne svete v Ljubljani, Sarajevu, Zadru in Zagrebu, naj odpošljejo zastopnike v srbsko vladu. Pa tudi v narodnem svetu v Zagrebu je prišlo do težkih spopadov med Srbi iz prejšnjih avstro-ogrskih pokrajin in enim delom Hrvatov. Pribečević se je posebno odlikoval z najostrejšimi napadi na ženevski dogovor.

darjala dualizem med srbsko vladu in narodnim svetom.

Pašić sam je s svojo demisijsko hkrati umaknil vse, kar je bil nekaj dni prej v Ženevi sprejel v imenu Srbije. Napram svojemu pristašu Protiću se je opravičeval z dolgo brzjavko, v kateri si je prizadeval obrazložiti mu razloge za svoje vedenje pri posvetovanjih v Ženevi:

»Vztrajal sem na tem, da se Srbiji z ozirom na žrtve, ki jih je doprinesla za osvoboditev, zagotovi tudi v bodoči državi vodoče mesto, ravno tako kakor je srbska armada imela tako vlogo v vojni. Zastopniki narodnega sveta in jugoslovanskega odbora so pa videli v tem srbsko hegemonijo in iskali sredstev, da bi se ščitili proti njej. Ker so mi tudi zavezniški svetovalci, naj se čimprej sporazumem z Jugoslovani, sem bil postavljen pred alternativo: ali skleniti sporazum, ali prevzeti prokletstvo naroda na sebe. Da bi inozemstvu dokazal, da sta med srbsko vladu in narodnim svetom v Zagrebu in tudi med jugoslovanskim odborom in srbsko vladu dosežena sloga in sporazum, sem smatral za pametno in pravilno, sprejeti tudi rešitve, ki niso popolnoma v skladu z našimi čustvi in vidiki, da bi preprečil, da ne bi prišlo do nobenega sporazuma in da bi se s tem ustvaril prepad ki bi ga sovražniki našega naroda izkoristili, da preprečijo ustvaritev skupne države vseh Srbov Hrvatov in Slovencev«.

V neki viharji seji narodnega sveta je bil vzkliknil:

»Če hočejo Hrvati na tak način ustanoviti skupno državo, je bolje, da si ustvarijo takoj svojo hrvatsko republiko.«

Kljub temu se v teh dneh vendar ni sestavila vlada, v kateri bi tudi narodni svet imel svoje zastopnike. Na drugi strani je pa bil nastal tudi načelni razpor med srbskimi politiki, ki so se večinoma nahajali v inozemstvu, ker je Drašković s svojimi političnimi prijatelji vztrajal pri tem, da se izvede ženevski dogovor. Pašić pa se je skrival za regentom Aleksandrom in trdil, da je ta odklonil, priznati dogovor. V resnici, pa je bil regent videl dogovor šele, ko je bil Pašić vložil svojo ostavko in s tem zapečatil usodo v Ženevi podpisanega zapisnika.

Namesto pa, da bi se sedaj po načelnem dogovoru in na temelju sporazuma vseh povzročila koordinacija med narodnim svetom in srbsko vladu, je prišlo do razdora na eni strani v narodnem svetu in na drugi strani v srbskih političnih krogih. V Zagrebu so se bile skoraj vse hrvatske stranke izjavile za decentralistično federativno državno obliko, srbske stranke pa nasprotno za brezpogojen centralizem in celo za odcepitev določenih hrvatskih pokrajin iz bodoče države, za njih amputacijo — kakor so to imenovali —, če Hrvatje ne bi pri-

znali centralistične teze. To stanje negotovosti je povzročilo v še nedovršeni in provizorični državi narodnega sveta veliko nemira in nervoznosti. Kraljevni narodni sveti, ki niso vedeli, kakšne težave so stale na poti poskusom sporazumne rešitve vprašanja ustanovitve skupne države, so hoteli za vsako ceno čimprej doseči aranžma s Srbijo. V odlašnju so videli nevarnost za obstoj neodvisnosti slovanskega teritorija, ker antanta ni posebno hitela s tem, da bi priznala tezo o integralnosti teritorija države Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Posebno Pribečević si je močno prizadeval, da povzroči čim prej neposreden dogovor z Belgradom. Obtoževal je dra. Korošca, ki se je še vedno nahajal v inozemstvu, pred narodnim svetom, da je sabotiral sporazum s Srbijo, in je naposled dosegel, da se je dne 23. novembra vršila plenarna seja narodnega sveta v navzočnosti enega odposlanca srbske vlade. Ta odposlanec je bil Momčilo Ninčić. Bili so takrat viharji dnevi v Zagrebu. V Belgradu so vedeli le malo o dogodkih za kulisami narodnega sveta, ki jih je dirigiral in vodil Pribečević in za katerimi so bili Hrvatje že zavzeli opozicijsko stališče proti njegovim poskusom. Ko je končno v Belgrad dospela vest, da prihajajo poslanci narodnega sveta zaradi sklenitve dogovora, niso vedeli tam, kaj bodo prinesli odposlanci. V naglici so okrasili mesto z zastavami in v pristanišču pripravili sprejem.

Od vlade sta ob bregu stala le Ninčić in Ljuba Jovanović. Zraven njih so se nahajali zastopniki belgrajske občine, narodnih udruženj, različnih korporacij z njihovimi zastavami, njihovimi godbami in pevskimi društvi.

»Prav za prav s teboj niti govoril nisem, odkar si se vrnil iz Zagreba«, je rekel Jovanović Ninčiću. »Kako pa je prišlo do tega, da je delegacija tako nepričakovano odpotovala?«

Ninčić je pokimal in rekel z nejasnim, po pritisku ogromnega nosa prizadetim glasom:

»Da, to je bila ravno Svetozarjeva umetnija. Če se ne bi on lotil zadeve, bi se vlekla pogajanja z nami več mesecev, in kdo ve, kaj bi se zgodilo z ostalimi deli ozemlja tam preko.«

»Ampak Pribečević je vendar predstavnik Srbov. Kako se je posrečilo njemu, da je pridobil Hrvate?«

Ninčić se je smehljaj, si pogladil brke in izjavil: »Pribečević je pač presenetil ves narodni svet. On predseduje, ker se nahaja Korošec v inozemstvu. In izza 23., od one seje, na kateri sem govoril tudi jaz, se nezadovoljna manjšina narodnega sveta vzdržuje vsakega sodelovanja, tako da praktično sprejme le večina sklepe.«

(Dalje prihodnjé.)

Dr. F. J. Lukas

Ausschneiden! Aufbewahren!

Deutsch methodisch und praktisch

213. STUNDE.

Wiederholung der Fragewörter.

was? — kaj?
wer? — kdo?
wo? — kje?
wie? — kako?
wem? — komu?
wen? — koga?
welcher, welche, welches? — kateri, katera, katero?
was für ein? — kakšen?
wann? — kdaj?
wieviel? — koliko?

wohin? — kam?
wie lange? — kako dolgo?
wie oft? — kolikokrat?
wieso? — kako to?
warum? — zakaj?
weswegen? — zakaj? zaradi česa?
woher? — odkod?
um wieviel Uhr? — obkorej?
seit wann? — odkdaj?
wozu? — čemu?
wem gehört? — čegavo?
wessen? — čegavo?
woran? — na čem? po čem?
wovon? — od česa(r)? o čem(er)?

Sprichwörter.

1. Müßiggang ist aller Laster Anfang.
2. Die Zeit heilt alle Wunden.
3. Gleich und gleich gesellt sich gern.
4. Böse Beispiele verderben gute Sitten.
5. Neue Besen kehren gut.
6. Soviel Köpfe, soviele Sinne.
7. Steter Tropfen höhlt den Stein.
8. Unrecht Gut gedeiht nicht.
9. Man muß das Eisen schmieden, solange es warm ist.
10. Sage mir, mit wem du umgehst, und ich sage dir, wer du bist.
11. Wer sucht, der findet.
12. Eine Hand wäscht die andere und beide waschen das Gesicht.
13. Wer Pech angreift, beschmutzt sich.

Lenoba je vragova mreža.
Čas je najboljši zdravnik.
Enako se rado družijo.
Slabi zgledi spridijo lepo vedenje.
Nova metla lepo pometa.
Kolikor glav toliko mnenj.
Stalno kapljanje zdolbe kamen.
Krivično blago nima teka.
Kuj železo, dokler je vroče.

Povej mi s kom občuješ, in povem ti, kdo si.

Kdor išče, ta najde.
Roka roko umiva, obo pa obraz.

Kdor prime za smolo, se osmoli.

14. Beharrlichkeit führt zum Ziel.
15. Übung macht den Meister.
16. Gedanken sind zollfrei.

Wichtige Wörter in gebräuchlichen Satzverbindungen

1. Es soll einer nach dem anderen herein kommen.
2. Nach und nach werde ich auch diese Arbeit machen.
3. Er ist nach wie vor der gleiche.
4. Sie müssen vorher und nicht hinten nach Einspruch erheben.
5. Die Affen ahmen gerne die Menschen nach.
6. Wer einen guten Nachbar hat, ist gut bewacht bei Tag und Nacht. (Sprichwort.)
7. In der Nachbarschaft stand ein Wirtshaus.
8. Diese Statue ist eine Nachbildung.
9. Blättern Sie einmal nach, wieviel ich Ihnen noch schulde.
10. Sie winkte und blickte dem Zuge lange nach.
11. Denken Sie ein wenig nach, vielleicht fällt es Ihnen noch ein.
12. Warum sind Sie so nachdenklich?
13. Ich möchte mit allem Nachdruck feststellen, daß ich im Recht bin.
14. Nachdruck verboten!
15. Statt Kahn sagt man auch Nachen.

Wörter.

Nachbar (m) — sosed
Nachbarschaft (w) — sosedstvo, sosesčina
Nachbildung (w) — posnemanje, posnetek

Stanovitnost pelje do cilja.
Vaja napravi mojstra.
Misli so svobodne.

nachblättern — listati, iskati po knjigi
nachblicken — gledati za kom
nachdenken — pre-, razmišljati, preudarjati
nachdenklich — zamišljen, preudaren
Nachen (m) — čoln

Redewendungen

einer nach dem andern — eden za drugim
nach und nach — polagoma
nach wie vor — slej ko prej
hintennach — potlej
mit Nachdruck — s poudarkom, resno, ostro
Nachdruck verboten! — Ponatisk prepovedan!

Bo svetu

V Litzmannstadtu je neka živčno bolna žena kadila v postelji cigareto in pri tem zapala. Ostanek cigarete je padel v posteljo in jo zažgal. S težkimi opeklinami so nesrečnico našli na tleh. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer je umrla še istega dne.

Na nekem veleposlstvu v Vzhodnem Češkem so v tem letu našli dve zapuščeni jerebičji gnezdi, v katerih je ležalo skupaj 42 jajc. Uprava graščine je dala jajca izvaliti po domačih kokoših. Posrečilo se je, odgojiti vseh 42 jerebic.

Pri Reudnitzu (Kreis Greiz-Thür) je nek nabiralec jagod našel velikanskega gobana, težkega poldrug kilogram. Klobuk sam je imel obseg 88 cm.

Socialnopolitični obzornik

1400. otroški vrtec NSV v OS

V prisotnosti Gauleiterja so izročili svojemu namenu 1400. otroški vrtec NSV v Gauu Oberschlesien. Če pomislimo, da je bil šele decembra preteklega leta opremljen 1300. otroški vrtec, se poda prepričevalna slika naglo napredujoče izgradnje NSV, ki oskrbuje sedaj v svojih 1400 otroških vrtcih nad 90.000 otrok.

Prvi vojni dom NSV za oddih mladine v Westpreußen

V Prangenu v Kreisu Danzig-Land, v pokrajini z gozdovi in griči, jeziri in rekami, so te dni otvorili prvi vojni mladinski odpočitniški dom NSV v Reichsgauu Danzig-Westpreußen. Predvideni so pa še nadalje takšni domovi v najlepših delih Westpreußen.

Pomožna zgradba zaklonišč

Da se prepreči morebitni proboj stropa zaklonišča po padlih ruševinah, naj skrbi vsak rojak za to, da najprej pomožno izgradi svoje zaklonišče, ki se še da izgraditi. To je mogoče s tem, da podpremo strop s tramovi, ki so dobro zasidrani in med seboj povezani. Okna zaklonišč se napravijo varna pred izstrelki s plohi ali zemljo ali z kakimi drugimi primernimi sredstvi, kot betonskimi klodami.

Vsi kletni prostori, ki so primerni za zaklonišča, se pa trenutno uporabljajo za druge namene, se morajo takoj izprazniti in uporabiti za zaklonišča. To velja posebno za take prostore, katere imajo najete občine, državni ali drugi javni uradi, kot tudi obrati.

Zagotovitev možnosti bega

Da si omogočimo, da lahko pridemo iz zasutih zaklonišč na prosto in da zagotovimo pomoč od zunaj od hiše do hiše, moramo napraviti med neposredno sosednjimi hišami prehode. Položaj izhoda v kletnih prostorih se mora izbrati tako, da se lahko najdejo zvezne odprtine od obeh strani lahko in hitro. Najbolj umestna zvezna odprtina je taka v obliki trikotnika s spodnjo širino 75 cm navzgor, ki se združi v višini enega metra. Da se v primeru zasutja lahko rešijo rojaki, ki so zasuti

Postani član der Nationalsozialistischen Volkswohlfahrt NSV

v zaklonišču, se mora izhodna odprtina zadržati po možnosti nalahno samo v širini opeke z malto, nikakor pa ne s cementno malto. Izhod zaključujoča zgornja opeka se mora samo prosto vložiti. Prepovedano je zakriti izhodno odprtino z odevami ali jo zastaviti z deskami ali z drugim gradivom. Izhodno mesto

se mora na obeh straneh označiti s navednimi smiselnimi, ročno napravljenimi izveski ali napismi. Na poti do izhoda se morajo na pripravljenih mestih postaviti izveski ali napis s puščico in napisom: »K zvezni odprtini do sosedne hiše, cestna številka...«

Norman Davis, predsednik Rdečega Kriza USA, ki se je ravnokar vrnil s potovanja po Severni Afriki in Siciliji, izjavlja glasom »News Chronicle«, da se mora odslej računati z velikimi ameriškimi zbugami.

Razno

Kot temno sliko označuje »Daily Mail« uradne angleške izjave o nazadovanju proizvodnje premoga v škotskih premogokopih, ki spadajo med najvažnejše premogokope Anglije.

Britanski zakladni kancelar Kingsley Wood je po poročilu Reuterja v torek umrl.

Newyorški dopisnik lista »Dagens Nyheter« poroča, da so v širših krogih Zedinjenih držav razočarani, ker je odpadel veliki plen, ki so se ga nadejali v Italiji.

»Indija ni bila še nikdar tako protiangliška kot sedaj«, je ugotovil prejšnji podkralj Indije lord Linlithgow napram severnoameriškemu častniku Luisu Fisherju.

Kakor javlja časopis »Statesman« iz Kalkute, so nemške oblasti v času od 1. avgusta

do 15. septembra zagreble trupla več kot 1200 otrok, ki so se od lakote zgrudili po ulicah.

Da bi dospela še pravočasno na vlak na postajo v Pilsemu (Ostfr.) je morala neka mlada deklica obiti nekaj ostrih oglov ter se je v teku dotikala z desno roko ograj. Pri tem se je zapel pristan desne roke po nesreči na neki železni konici, pri čemer je pristan odrezal deklici prst.

V Oberblebru pri Neuwedwaru je stal pred neko trgovino otroški vozček z dojenčkom, med tem ko je mati nakupovala v trgovini. Na desni se nepojasnjen način je zgrabil nek tovorni vlak vozček in ga popolnoma zmel. Otročka so našli popolnoma nepoškodovane, ki je ležal na blazini v cestnem jarku. Udarci je otroka z blazino vrgel iz voza ter je bil na ta način čudovito rešen.

Ko je nek sedemletni deček šel v Escherhausnu po sosednem dvorišču mimo psa doge, ki je ravno jedel, ga je ta napadel in močno poškodoval na glavi. Pri tem je zgubil deček oko, katerega mu niti na očesni kliniki niso mogli rešiti.

Tudi Wartheland se močno trudi, da bi se ustvarila lastna čebeloreja. Doslej edini čebelar Gaua živi v Görnauu blizu Litzmannstadta. Tam je imela državna strokovna skupina dva tečaja za okrog 100 čebelarjev. V velikem kmečkem Gauu Wartheland bo gotovo čebeloreja še dobro uspevala. Görnau bo bodočim čebelarjem pokazal pot do uspešnega dela.

Brezštevili so navdušeni dopisi, katere smo prejeli radi objavljanja knjige

„Tako se je končala Jugoslavija“. Ta dokument srbskega samoveljčja naj bi bral vsak, kogar zanima nova ureditev Evrope. Zato spada „Karawanken-Bote“ v vsako gorenjsko družino!

AMTLICHE BEKANNTMACHUNGEN

Lehrabschlußprüfungen

Die Gauwirtschaftskammer Kärnten hält in der zweiten Hälfte des Monats Oktober 1943 die nächsten Lehrabschlußprüfungen ab, und zwar: Industrie- und Gewerlehrlingsprüfungen, Kaufmannsgehilfenprüfungen für Lehrlinge des Einzelhandels, des Großhandels, des Verkehrsgewerbes, der Industrie usw., Gehilfenprüfungen für Kellner und Köche sowie für Lehrlinge des graphischen Gewerbes.

Zu diesen Prüfungen werden zugelassen:

1. Gewerbliche (Industrielle) und kaufmännische Lehrlinge und Anlernlinge, deren vertragliche Lehrzeit bis spätestens 31. Dezember 1943 abläuft.
2. Männliche gewerbliche (Industrielle) und kaufmännische Lehrlinge, die dem Geburtsjahrgang 1926 oder einem älteren Jahrgang angehören und deren vertragliche Lehrzeit längstens bis 30. April 1944 zu Ende geht.
3. Männliche gewerbliche (Industrielle) Lehrlinge, die dem Geburtsjahrgang 1926 oder einem älteren Jahrgang angehören und deren vertragliche 3½-jährige Lehrzeit bis längstens 31. Oktober 1944 abläuft.

Die Prüfungsanmeldungen sind sobald als möglich, längstens jedoch bis 8. Oktober 1943, mittels der vorgeschriebenen Anmeldegedruckten bei der Gauwirtschaftskammer Kärnten in Klagenfurt, Bahnhofstraße 42, einzureichen.

Kurzschrift- und Maschinschreibprüfungen

Die Gauwirtschaftskammer Kärnten führt in der zweiten Hälfte des Monats Oktober 1943 die nächsten Kurzschrift- und Maschinschreibprüfungen durch. Die Prüfungsanmeldungen sind bis längstens 10. Oktober 1943 bei der Gauwirtschaftskammer Kärnten in Klagenfurt, Bahnhofstr. 42, einzureichen.

Die Gauwirtschaftskammer Kärnten

Blagajne,
varne pred ognjem in vlomom. Omare za spise in knjige.

HANS WERNIG,
Klagenfurt, Heilrichstraße 32

KAFFEE ERSATZ
Fabrik C. Wenger, Klagenfurt

Kaufhaus HERBST
Klagenfurt
Kinderbetten

Haas-Pulver
immer in's Mehl.
nie in die Flüssigkeit geben.

HAAS-PULVERWERKE G.m.b.H. WIEN-LINZ-REICHENBERG

Mali oglasi

Službo dobi

Hišna pomočnica k trem otrokom in v delno pomoč gospodinjstvu. Lahko tudi starejša. Če bi jo veselilo, bi se lahko učila tudi v trgovini. Ponudbe na K. B. Krainburg pod 1098-1

Kovaškega vajenca z vso oskrbo v hiši, takoj sprejemem. Osebo predstavi pri Jakob Salokar, podkovski in vozovni kovač, Maistern 118, Oberkrain. 1089-1

Službe išče

Starejši mož, trgovsko naobrazjen išče primerne zaposlitve. L. Klausner Bad Neuhaus b. Cilli. Zimmer 6 a. 5573-2

Prodajam

Prodajo se lepi, mladi prasci. Naslov pri Kar. Bote, Krainburg pod št. 1108-6. Hrvatske znamenke posebnih izdaj imam par serij na prodaj: 2 letnica države (Poglavnik) 2 kom. RM 16.— Ustaške (Poglavnik) 2 bloka RM 30.— legionar-ske (4 kom) RM 12.— legionar-ske (8 kom v 2 blokih) RM 35.— Poglavnikov rojdan 1943 (en kom) RM 4.— Nove porto 5 in 10 Kuna RM 6.— Pošljem po povzetju! August Potuscheck, Krainburg, Jahn-gasse 3. 1107-6

Služkinjo mlajšo moč, za vsa hišna dela sprejme drogerija g. Schinkowetz, Krainburg 1112-1

Kolarskega pomočnika sprejme po dogovoru: Anton Kordeš, Wagner, Seeland, Oberkrain. 1119-1

Brivski pomočnik dober — dobi mesto. Jurin Martin, Friseur-salon, Stein. 1118-1

Deklico, 15 — 16 let, pridno, pošteno, sprejemem v stalno službo k 4 članski družini na deželi. Lahko tudi starejša. Če bi jo veselilo, bi se lahko učila tudi v trgovini. Ponudbe na K. B. Krainburg pod „Stalna“ 1109-1

Kupim dobro ohranjen pisalni stroj ali damo zanj kako drugo stvar. Moder Leopold, Eichtal, Unt. Steiermark. 1092-7

Kupim dobro ohranjen klavirsko harmoniko ali tudi navadno tritonsko. Prednost klavirska. Ponudbe na: Cirijs Gasperschütz, Flattach 18 Stein-feld, Drau Kärnten. 1061-7

Kupim

Tehtnico decimalko do 250 kg kupim. Oswald, Selo, Scherainitz. 1094-7

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim uro moško ali žensko, zapeljivo ali žepno, in moško obleko, 160 cm visoko. Ponudbe s ceno na Avreljo Josef Bad Rappenaubaden. 5574-7

Išče se za nakup:

nekaj vagonov smrekovega, jelkovega, borovega lesa, 19, 24 in 28 mm, 8 do 17 cm, paralelno ali konično, iz žage ali trgovine v vseh kakovostnih razredih. Visoka stopnja nujnosti. Ponudbe na Hans Traningner, Holzgroßhandel, Klagenfurt, Völkermarkter Straße, Bahnübersetzung. 1083-7

Daljnogled kupim in dobro plačam. Miran

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Menjam

Zamenjam za divan ali stare zime, kolo, svečilo, krožni pletilni stroj. — Kupim tudi gramofon s ploščami. Ponudbe na Kar. Bote Krainburg pod št. 1086-15.

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam zanj dva ali odevje. Naslov pri K. B. Krainburg pod „Nujno“ 1116-7

Kupim

Kupim, kakoršenkoli rabljen, mali, železen štedilnik ali pa dam z